

SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ DZIELNICY WILANÓW m. st. WARSZAWY ZA ROK 2011

I. WSTĘP

Podstawowe znaczenie w organizowaniu i świadczeniu pomocy społecznej na terenie Gmin mają ośrodki pomocy społecznej, wchodzące w skład lokalnej administracji samorządowej. W Warszawie ośrodki pomocy społecznej działają we wszystkich 18 dzielnicach miasta. Ośrodek pomocy społecznej jest najczęściej pierwszym i zasadniczym miejscem, do którego osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej zwracają się o pomoc.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zasadniczym celem pomocy społecznej jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin korzystających z pomocy oraz zintegrowanie ich ze środowiskiem. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i specyficzna działalność zawodowa, jaką jest praca socjalna. Człowiek znajdujący się w sytuacji trudnej, który spotka się z pracownikiem socjalnym otrzyma odpowiednią informację dotyczącą możliwości uzyskania pomocy, jej form i warunków jej otrzymania. Pomoc społeczna zakłada współdziałanie pracownika socjalnego i klienta. Brak współdziałania i aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych może stanowić podstawę do odmowy udzielenia pomocy.

Realizatorem zadań pomocy społecznej na terenie dzielnicy Wilanów jest Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy z siedzibą przy ul. Przyczółkowej 27A. W roku 2011 Ośrodek prowadził trzy filie.

Filie OPS to:

- Filia nr I – Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie, ul. Kubickiego 17 lok. 13
- Filia Nr II - Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2, Ośrodek wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, ul. Przyczółkowa 27A
- Filia Nr III – Dzienny Dom dla Osób Starszych ul. Lentza 35

CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY WILANÓW

POŁOŻENIE I STRUKTURA DZIELNICY

Wilanów (łac. Villa Nova) jest dzielnicą Warszawy położoną w południowej części miasta, wzdłuż zachodniego brzegu Wisły. Dzielnicą ta jest jedną z najstarszych osad Warszawy. Do II połowy XVII wieku powszechnie używano nazwy Milanów. Południowa granica Wilanowa stanowi granicę Warszawy. Do roku 1951 miejscowość była siedzibą wiejskiej gminy podwarszawskiej. W latach 1994 – 2002 Wilanów był samodzielną gminą. Wilanów graniczy od zachodu z dzielnicą Ursynów, od północy z dzielnicą Mokotów, od wschodu (przez Wisłę) z dzielnicą Wawer i od południa z gminą Konstancin – Jeziorna (powiat piaseczyński). Dzielnicą Wilanów zajmuje 3673 hektary powierzchni. Wilanów jest dzielnicą Warszawy o najmniejszej liczbie ludności i najmniejszej gęstości zaludnienia, jednak ten współczynnik ulega zmianie z powodu budowy wielu nowych osiedli mieszkalnych w tej dzielnicy.

Według Miejskiego Systemu Informacji Wilanów dzieli się na osiem obszarów: Wilanów Wysoki, Wilanów Niski, Wilanów Królewski, Błonia Wilanowskie, Powsinek, Zawady, Kępa Zawadowska, Powsin.

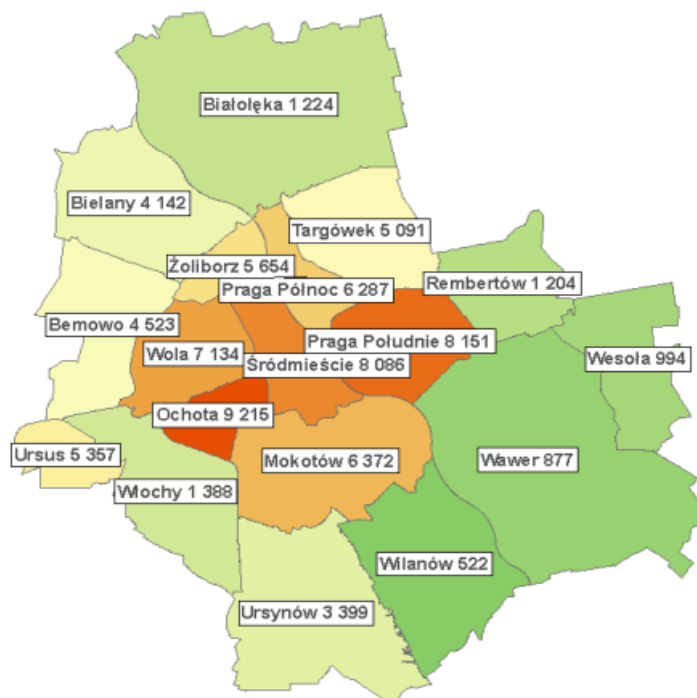
Dzielnica Wilanów na mapie Warszawy.



Dzielnica Wilanów jest bardzo zróżnicowana pod względem urbanistycznym. Są to tereny starych osiedli mieszkaniowych, domów jednorodzinnych, gospodarstw rolnych oraz nowego Miasteczka Wilanów. W Dzielnicy Wilanów od kilku lat stale zwiększa się liczba mieszkańców. Jest to związane z zasiedlaniem nowych osiedli i budową nowych domów jednorodzinnych i osiedli na dawnych terenach rolnych.

Na terenie dzielnicy mieszkają zarówno rodziny bardzo zamożne, jak i rodziny, które osiągają dochody niewystarczające na zabezpieczenie podstawowych potrzeb. Rodziny ubogie utrzymują się z dochodów z niskopłatnej pracy (brak wykształcenia i kwalifikacji zawodowych), nieprzynoszącej wystarczających dochodów pracy na roli lub niskich świadczeń emerytalno – rentowych. Na terenie dzielnicy na stałe przebywają także osoby bezdomne zamieszkujące na terenie ogródków działkowych przy ul. Łucnicznej i Augustówki, działki przy ul. Klimczaka i Orszady, pustostany przy ul. Przczołkowej i Husarii. Takie zróżnicowanie mieszkańców wymaga stosowania różnorodnych form pracy socjalnej oraz specjalistycznego poradnictwa.

Gęstość zaludnienia w Warszawie według dzielnic w 2009 r



Źródło GUS

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNICY WILANÓW

Wilanów jest dzielnicą Warszawy o najmniejszej liczbie ludności i najmniejszej gęstości zaludnienia, jednak z uwagi na dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego ten stan się zmienia. Według informacji uzyskanych z Biura Administracji i Spraw Obywatelskich wg. stanu na 31.12.2011 Wilanów zamieszkuje **22.928** osób.

Liczba mieszkańców Dzielnic Wilanów

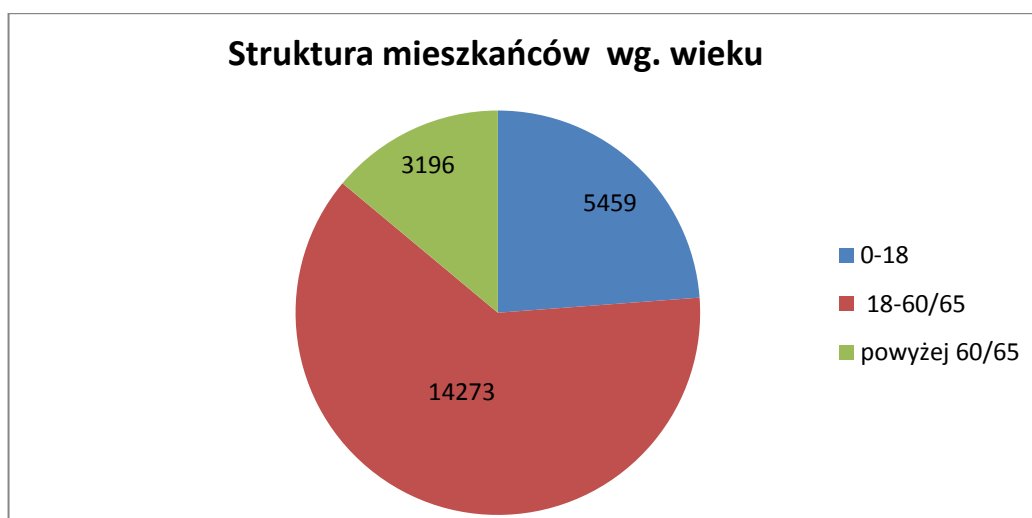
Rok	2008	2009	2010	2011
Pobyt stały i czasowy łącznie	17 143	18 538	20 600	22 928

Dzielnica Wilanów z uwagi na stałe zasiedlanie m.in. „Miasteczka Wilanów” dynamicznie zwiększa liczbę mieszkańców. W roku 2011 liczba mieszkańców wzrosła o 2.328 osób. Przewiduje się, że liczba mieszkańców dzielnicy jest większa od danych oficjalnych, gdyż wiele osób zamieszkujących na nowych osiedlach nie zmienia swojego zameldowania.

Struktura mieszkańców Wilanowa wg płci i wieku w latach 2010 i 2011.

Wiek	Mężczyźni		Kobiety		Ogółem	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
0 - 18	2371	2772	2280	2687	4651	5459
19 - 65	6302	6934	X	X	6302	6934
19 - 60	X	X	6640	7339	6640	7339
> 65	972	1021	X	X	972	1021
> 60	X	X	2035	2175	2035	2175
Ogółem	9645	10727	10955	12201	20600	22928

Wśród osób zameldowanych na pobyt czasowy lub stały na terenie Dzielnic Wilanów w roku 2011 kobiety nadal stanowiły 53 % mieszkańców, natomiast mężczyźni 47%. Procent ten nie uległ zmianie w stosunku do roku 2010. Wśród osób w wieku poprodukcyjnym kobiety stanowią grupę dominującą i stanowią 68% mieszkańców w wieku 60/65 lat i powyżej.



Udział procentowy mieszkańców Dzielnicy Wilanów w roku 2011 ze względu na wiek:

Kategoria wiekowa	Liczba mieszkańców	%
Dzieci i młodzież (0-18 lat)	5 459	23,81
Osoby w wieku produkcyjnym (19 – 65)	14 273	62,25
Osoby w wieku poprodukcyjnym (<60 i <65)	3 196	13,94
Ogółem	22 928	100

Wilanów jest dzielnicą ludzi młodych. W ostatnich latach nastąpił spadek liczby ludzi starszych w stosunku do młodych mieszkańców dzielnicy. W roku 2010 osoby starsze stanowiły 14,60%, natomiast w roku 2011 to 13,94% mieszkańców Wilanowa. Osoby w wieku produkcyjnym to 62,25% mieszkańców dzielnicy. Dzieci i młodzież stanowią 23,81% ogółu mieszkańców.

Liczba dzieci wg. stanu na 31.12.2011 r. z podziałem na wiek

Wiek	Liczba dzieci	% ogółu dzieci
0 - 3	1803	33,03
4 - 6	1078	19,75
7 - 12	1434	26,27
13 - 15	568	10,40
16 - 18	576	10,55
Razem	5459	100

W roku 2010 nastąpił wzrost liczby dzieci w przedziale wieku 0 – 3 lata, stanowią one **33.03%** ogółu dzieci (w roku 2010 – 32,38%). W pozostałych grupach wiekowych nastąpiły niewielkie zmiany procentowe w porównaniu z rokiem 2010. Dzieci w wieku 7 – 12 lat, tj. dzieci w wieku szkolnym (szkoła podstawowa) stanowią 26,27% (2010 – 26,40%) ogółu dzieci. Gimnazjaliści tj. dzieci w wieku 13 – 15 lat stanowią 10,40% wszystkich wilanowskich dzieci. (2010 - 11,09%)

II. ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.z 2005r. Nr 180 poz.1493 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994r., Nr 111, poz. 535 z późn., zm.)
4. Ustawy z dnia 24.kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. Z 2010r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.)
5. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. z 2002 Nr 42 poz. 371 tekst jednolity, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).

W ramach zadań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania będące zadaniami własnymi gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

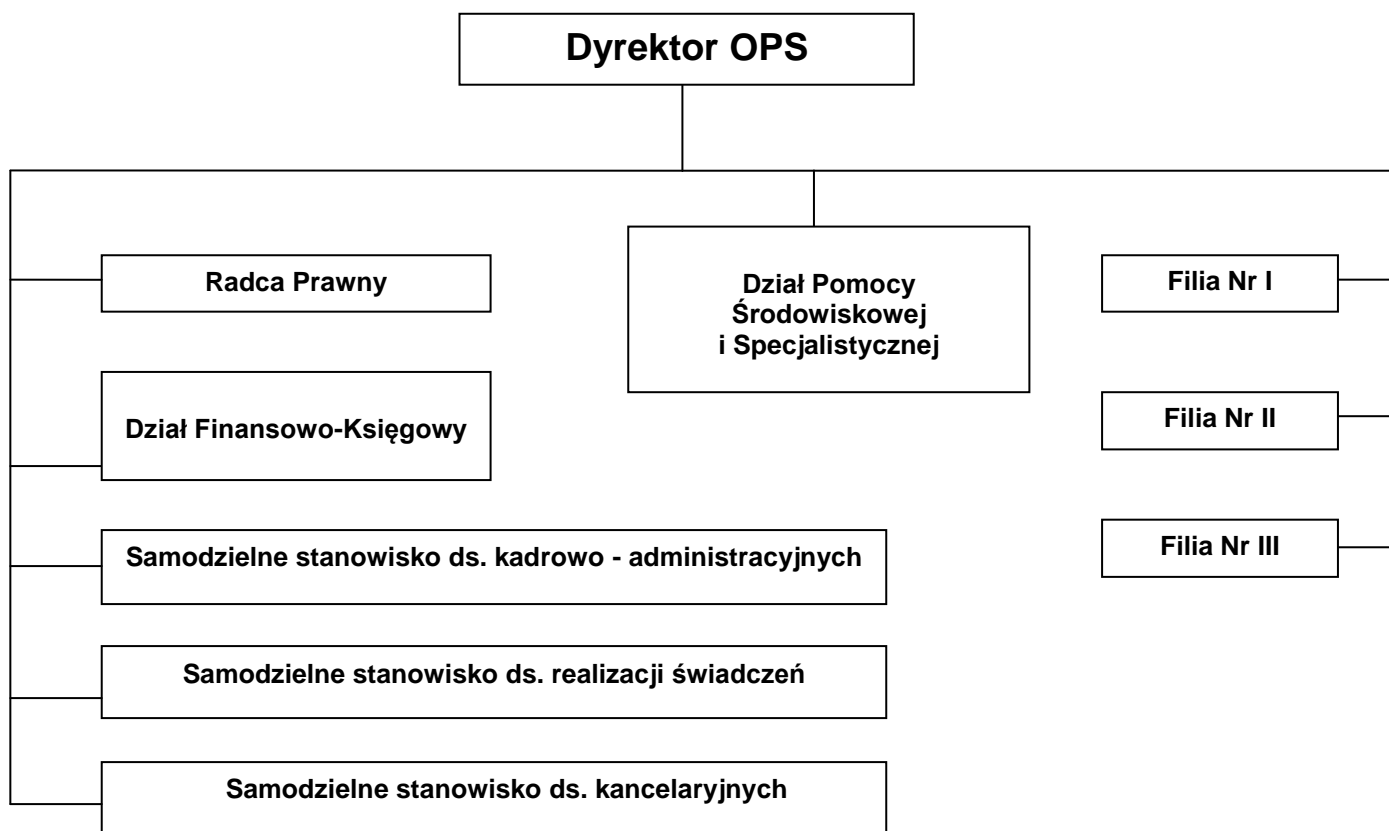
Do zadań własnych gminy należą m.in.

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym i kierowanie do nich osób wymagających opieki.
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należą m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową i ekonomiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

III. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ



Filie OPS to:

- Filia nr I – Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 - Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie, ul. Kubickiego 17 m 13
- Filia Nr II - Środowiskowy Dom Samopomocy Nr. 2 - Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Przyczółkowa 27A
- Filia Nr III – Dzienny Dom dla Osób Starszych - Ośrodek Wsparcia dla Seniorów, ul. Lentza 35

Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy kieruje Dyrektor, który wydaje decyzje administracyjne i zarządza Ośrodkiem na podstawie upoważnień i pełnomocnictw udzielonych przez Prezydenta m.st. Warszawy.

IV. STRUKTURA ZATRUDNIENIA:

		31.12.2011	
		Liczba osób	Liczba etatów
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ OGÓLEM		33	25,375
Z tego:	Dyrektor OPS	1	1
	Główna Księgowa	1	1
	Starzy inspektor ds. finansowo - płacowych	1	1
	Księgowa	1	1
	Inspektor ds. realizacji świadczeń	1	0,75
	Inspektor ds. kadrowo – administracyjnych	1	1
	Referent ds. kancelaryjnych	1	1
	Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej i Specjalistycznej	1	1
	Specjalista pracy socjalnej ds. rodziny	1	1
	Specjalista pracy socjalnej ds. osób niepełnosprawnych	1	1
	Specjalista pracy socjalnej	1	1
	Starszy pracownik socjalny	0	0
	Pracownik socjalny	4	3,25
	Pracownik socjalny	-	0,75
	W tym: <i>Pracownik socjalny – eurokoordynator</i>	1	0,75
	Radca Prawny	1	0,5
	Konsultant psycholog	1	0,5
	Kierownik placówki	3	3
Konsultant rewalidant	1	0,25	

		31.12.2011	
		Liczba osób	Liczba etatów
	Terapeuta muzykoterapii	1	0,375
	Terapeuta	2	1
	Starszy instruktor terapii zajęciowej	2	1
	Konsultant psychologiczno – pedagogiczny	-	0,25
	Instruktor terapii zajęciowej	4	2,75
	Robotnik gospodarczy	2	1
	Terapeuta Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 Urlop wychowawczy	1	-
w tym:	OŚRODKI WSPARCIA		
	środowiskowe domy samopomocy	10	6,5
	Ośrodek wsparcia dla seniorów	5	3,375

W Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2011 r. zatrudnionych było 33 pracowników, na 25.375 etatu. Jedna osoba przebywała na urlopie wychowawczym. W roku 2011 zatrudniono na 0,5 etatu pracownika socjalnego w projekcie współfinansowanym ze środków unii europejskiej.

Wpływ na politykę kadrową miała trudna sytuacja finansowa środowiskowych domów samopomocy. Zmniejszyła się liczba wykorzystanych etatów w placówkach. Za pracownika na urlopie wychowawczym zatrudnionego na cały etat, zatrudniono na zastępstwo pracownika na 0,5 etatu. Zmniejszono wymiar zatrudnienia jednego pracownika z pełnego etatu na 0,75 etatu.

V. STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA

Wykształcenie	Liczba osób
	31.12.2011 r.
Wyższe	26
Policealne	4
Średnie	1
Zasadnicze zawodowe	1
Podstawowe	1
W tym:	
Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	2
Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	7

W Ośrodku Pomocy Społecznej pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 78,7% ogółu zatrudnionych. Pracownicy Ośrodka stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w różnorodnych szkoleniach zawodowych. W roku 2011 pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 12 szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe, zakończonych uzyskaniem dyplomu. W tym trzy szkolenia miały charakter cykliczny (szkolenie dla animatorów partycypacji społecznej, profesjonalny pracownik socjalny – profesjonalne działania na rzecz osób wykluczonych, kurs psychoterapii). Ponadto pracownicy brali udział w 22 szkoleniach otwartych i konferencjach. Jeden pracownik uzyskał wyższe wykształcenie – tytuł licencjata.

VI. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU ZA 2011 ROK

Wydatki bieżące

W 2011 r. na zadania realizowane przez Ośrodek zaplanowana została kwota **2.467.907,00 zł.**, z czego wydatkowano kwotę **2.446.959,75 zł.**

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wydatków z podziałem na poszczególne rozdziały:

DZIAŁ	ROZDZIAŁ	NAZWA ROZDZIAŁU	PLAN	WYKONANIE	% WYKONANIA PLANU
851			1 005,00	995,14	99,0%
Ochrona Zdrowia					
	85195	Pozostała działalność	1 005,00	995,14	99,0%
852			2 314 752,00	2 294 239,97	99,1%
Pomoc społeczna					
	85203	Ośrodki wsparcia	755 386,00	751 858,79	99,5%
	85213	Składki na ubezpiecz. zdrow. opłacane za osoby pobierające niektóre świad. z pomocy społecznej, niektóre świadc. rodzinne. oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	10 502,00	10 249,01	97,6%
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	174 225,00	170 525,00	97,9%
	85216	Zasiłki stałe	117 112,00	114 321,57	97,6%
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 158 980,00	1 155 978,60	99,7%
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	41 947,00	39 707,00	94,7%
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	45 000,00	40 000,00	88,9%
	85295	Pozostała działalność	11 600,00	11 600,00	100%
853			152 150,00	151 724,64	99,7 %
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej					
	85395	Pozostała działalność	152 150,00	151 724,64	99,7%
OGÓLEM			2 467 907,00	2 446 959,75	99,2%

WYDATKI BIEŻĄCE

Dział 851 – Ochrona zdrowia

Plan 1.005,00 zł Wykonanie 995,14 zł tj. 99,0 % planu

Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Plan 1.005,00 zł wykonanie 995,14 zł, tj. 99,0 %

Na wynagrodzenia i pochodne wydatkowano 786,14 zł,
Na wydatki rzeczowe wydatkowano 209,00 zł.

Wydatki w tym rozdziale zaplanowano na pokrycie kosztów wydania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zadanie to realizowano, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W roku 2011 wydano 16 decyzji, w tym: 2 decyzje – umorzenie postępowania, 3 decyzje – zmieniające, 10 decyzji – potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, 1 decyzja odmowna. W 7 przypadkach wydanie decyzji zostało poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka, w trzech przypadkach decyzje wydano na podstawie wywiadów otrzymanych z placówek służby zdrowia.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Plan 2.314.752,00 zł Wykonanie 2.294.239,97 zł tj. 99,1 % planu

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan 755.386,00 zł wykonanie 751.858,79 zł tj. 99,5 %

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania Ośrodków Wsparcia działających na terenie Dzielnicy Wilanów, finansowanych ze środków własnych i ze środków budżetu państwa:

- Dzienny Dom dla Osób Starszych – Ośrodek Wsparcia dla Seniorów - zadania własne.
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 – Ośrodek wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie – zadania zlecone,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 – Ośrodek wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi – zadania zlecone,

ZADANIA WŁASNE

Dzienny Dom Dla Osób Starszych – Ośrodek Wsparcia dla Seniorów, Filia Nr 3, ul. Lentza 3 Warszawa.

Rodzaj odbiorców - osoby starsze. Główne zadanie placówki to przeciwdziałanie osamotnieniu ludzi starszych, aktywizacja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Sposób opieki: poradnictwo socjalne, rehabilitacja ruchowa, zajęcia plastyczne, muzykoterapia, biblioterapia, treningi relaksacyjne, spotkania towarzyskie i kulturalne. Zapewniony jest jeden posiłek dziennie (obiad dostarczany przez firmę cateringową).

ZADANIA ZLECONE

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 - Ośrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie, Filia Nr 1, ul. Kubickiego Jakuba 17/13, 02-954 Warszawa.

Rodzaj odbiorców – osoby niepełnosprawne intelektualnie.

Sposób opieki - zapewnienie dziennego, 8 godzinnego pobytu w placówce. SDŚ ma na celu udzielanie wsparcia społecznego i terapeutycznego oraz rehabilitację społeczną uczestników, która realizowana jest poprzez podtrzymywanie i rozwijanie zaradności życiowej, umiejętności społecznych i podtrzymywanie relacji ze środowiskiem. W ramach zajęć uczestnicy biorą udział m. in. w treningu funkcjonowania w życiu codziennym, treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, rozwijania zainteresowań oraz w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 – Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi, Filia Nr 2, ul. Przyczółkowa 27A, 02-968 Warszawa.

Rodzaj odbiorców – osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi,

Sposób opieki - zapewnienie dziennego 8 godzinnego pobytu w placówce. W ramach postępowania wspierająco-aktywizującego, uczestnicy są objęci treningiem samoobsługi zaradności życiowej oraz prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu, treningiem umiejętności społecznych i interpersonalnych, treningiem spędzania wolnego czasu, w tym w indywidualnych przypadkach treningiem przygotowującym do poszukiwania pracy.

W placówkach zatrudnionych jest 15 osób na 9,875 etatu.

W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników Ośrodka w kwocie 502 693,91 zł. oraz na wydatki rzeczowe w kwocie 249 164,88 zł, z czego finansowano: zakup materiałów i wyposażenia (meble, materiały do terapii zajęciowej, artykuły gospodarstwa domowego, środki czystości), zakup energii elektrycznej, gazu oraz wody, PFRON, zakup środków żywności (catering - obiady), napoje, słodycze, czynsz za wynajem, odpis na ZFŚS, szkolenia pracowników, ubezpieczenie pomieszczeń i sprzętu, podatek od nieruchomości, ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, opłaty za rozmowy telefoniczne, opłaty za Internet.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan 10 502,00 zł **wykonanie** 10 249,01 zł tj. 97,6 %

Z planowanych środków w tym rozdziale, w okresie sprawozdawczym wydatkowano 10 249,01 zł na opłacenie składek za ubezpieczenia zdrowotne za 30 osób pobierających zasiłki stałe, ilość świadczeń (składek) – 297.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Plan 174 225,00 zł **wykonanie** 170 525,00 zł tj. 97,9 %

W ramach tego zadania wydatkowano kwotę 170 525,00 zł na:

Zasiłki celowe:

- zasiłki celowe dla 97 osób na kwotę 105 213,00 zł, 550 świadczeń, średnia wartość świadczenia – 191,30 zł.,
- zasiłki celowe dla 4 osób biorących udział w projekcie współfinansowanym ze środków EFS – „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy” na łączną kwotę 8.000,00 zł., liczba świadczeń – 54, średnia wartość zasiłku celowego - 148,15 zł.

Pomoc w naturze:

W ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano kwotę 57 312,00 zł. na obiady szkolne dla 44 dzieci, zasiłki celowe na zakup żywności dla 66 osób. Zasiłki okresowe - 5.800,00 zł – ilość świadczeń- 32 dla 8 osób.

Rozdział 85216 – Zasiłki stałe

Plan 117 112,00 zł **wykonanie** 114 321,57 zł tj. 97,6 %

Zadanie finansowane było z dotacji z budżetu państwa oraz ze środków własnych m.st. Warszawy na realizację zadań własnych gminy.

W ramach tego zadania wypłacono 298 zasiłków stałych dla 30 świadczeniobiorców na kwotę 114 321,57 zł.

Rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej

Plan 1 158 980,00 zł **wykonanie** 1 155 978,60 zł tj. 99,7 %

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów, realizujący zadanie z zakresu pomocy społecznej (dla 686 podopiecznych) w roku 2011 na działalność bieżącą wydatkował kwotę **1 155 978,60** zł w tym na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi kwotę 951.915,30 zł (dla pracowników zatrudnionych na 14,99 etatach średniorocznie; umowy zlecenia na odśnieżanie terenu należącego do Ośrodka, koszenie trawy oraz związane z tym prace porządkowe, wykład „Procedura Niebieskiej Karty w ośrodku pomocy społecznej” oraz opracowanie projektu wspierająco-edukacyjnego dla rodzin niewydolnych wychowawczo.
 - wydatki rzeczowe - kwota 204 063,30 zł
- w tym m.in. na:

- zakup materiałów i wyposażenia (materiały biurowe, środki czystości, wydawnictwa, sprzęt biurowy, akcesoria komputerowe, licencje na programy komputerowe, papier do ksero i do drukarek),
- wpłaty na PFRON,
- zakup energii (energia elektryczna, gaz oraz woda),
- zakup usług remontowych (konserwacja urządzeń),
- zakup usług zdrowotnych,
- zakup usług pozostałych (opłaty pocztowe, nadzór nad oprogramowaniem

- komputerowym, ochrona obiektu, BHP, wywóz śmieci),
- opłaty za telefony stacjonarne i Internet,
- ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych,
- ubezpieczenie pomieszczeń i sprzętu,
- odpisy na ZFŚS,
- podatek od nieruchomości,
- szkolenia pracowników.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan 41 947,00 zł **wykonanie** 39 707,00 zł, tj. 94,7 %

w tym:

1. z usług opiekuńczych finansowanych ze środków budżetu miasta jako zadanie własne skorzystało ogółem 20 osób na kwotę 37 387,00 zł, w tym z:
 - usług pielęgnacyjnych – 12 osób
 - usług gospodarczych – 17 osób
 - ilość wypracowanych godzin usługi – **3 914**
2. z usług opiekuńczych specjalistycznych finansowanych ze środków budżetu państwa jako zadanie zlecone skorzystała 1 osoba na kwotę 2 320,00 zł. – ilość świadczeń – 59.

Rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

Plan 45 000,00 zł **wykonanie** 40 000,00 zł tj. 88,9 %

Wyplata zasiłków celowych dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane wystąpieniem w roku 2011 huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych. Środki na ten cel pochodziły z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie/związkom gmin ustawami.

Wyplacono 16 zasiłków dla 16 świadczeniobiorców na łączną kwotę 40 000,00 zł, średnia wartość zasiłku – 2 500,00 zł.

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Plan 11 600,00 zł **wykonanie** 11 600,00 zł tj. 100 %

Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Plan 11 600,00 zł **wykonanie** 11 600,00 zł tj. 100 %

Zadanie finansowane jest dotacją celową z budżetu państwa na realizację zadań własnych.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 11 600,00 zł na pomoc w formie posiłku dla 37 dzieci.

Wymogiem formalnym było uzyskiwanie przez rodzinę dochodu nieprzekraczającego 150% kryterium dochodowego zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

Plan 152 150,00 zł Wykonanie 151 724,64 zł tj. 99,7 % planu

Rozdział 85395 – Pozostała działalność

Plan 152 150,00 zł wykonanie 151 724,64 zł tj. 99,7 %

Na wynagrodzenia i pochodne wydatkowano 71 085,47 zł.

Na wydatki rzeczowe wydatkowano 80 639,17 zł.

RACHUNEK DOCHODÓW WŁASNYCH

Na podstawie Uchwały Nr LXXVII/2375/2006 Rady m. st. Warszawy z dnia 22 czerwca 2006 roku w sprawie utworzenia rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych m. st. Warszawy; Uchwały Nr LXIX/2173/2009 Rady m.st. Warszawy z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie budżetu miasta stołecznego Warszawy na 2010 r. oraz Uchwały Nr LXXX/2473/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zmian w budżecie miasta stołecznego Warszawy na 2010 rok utworzono rachunek dochodów własnych Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy. Zgodnie z art. 93 ust. 3 przepisów wprowadzających ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 (Dz. U. Nr 157 poz. 1241, z późn. zm.) rachunek pomocniczy jednostki budżetowej (rachunek dochodów własnych) mógł funkcjonować do 30 czerwca 2011 r.

Analiza wydatków rachunku dochodów własnych Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy za okres od 01.01.2011 do 30.06.2011 roku:

Dział 852 rozdz. 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Stan środków pieniężnych na 01.01.2011 r. 9 138,80 zł

Wydatki z rachunku dochodów własnych:

§ 4170 – wynagrodzenia bezosobowe	1 030,00 zł
§ 4210 – zakup materiałów i wyposażenia	169,15 zł
§ 4220 – zakup środków żywności	7 853,15 zł
§ 4300 – zakup usług pozostałych	86,50 zł

Środki wydatkowano na opłacenie wynagrodzeń osobowych wynikających z umów zleceń zawartych z realizatorami programów na rzecz uczestników ośrodków wsparcia będących w strukturach Ośrodka.

Ponadto zakupiono materiały biurowe, opłacono przez dwa miesiące obiady dla seniorów, sfinansowano poczęstunek dla podopiecznych i klientów Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów podczas uroczystości z okazji Świąt Wielkanocnych.

VII. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ.

W roku 2011 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **336** rodzin (**686** osób w rodzinach). Dwieście dwanaście rodzin (436 osób w rodzinach) otrzymało pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej (w tym prawo do pobytu w ośrodkach wsparcia). W roku 2011 świadczenia na podstawie decyzji administracyjnej przyznano 168 osobom w 124 rodzinach (w roku 2010 były to 154 osoby w 120 rodzinach). Łącznie w rodzinach tych z pomocy skorzystało 250 osób. Ze świadczeń pieniężnych skorzystało 110 osób w 107 rodzinach.

W roku 2011 nastąpił wzrost liczby osób i rodzin korzystających z pomocy Ośrodka w formie świadczeń (pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa) przy równoczesnym spadku ilości rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej. Nadal wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, problemy rodzinne, zdrowotne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień (osoby niepełnosprawne), możliwości formalnego rozwiązania swoich problemów (sprawy mieszkaniowe, przemoc w rodzinie), osoby te szukają wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się do Ośrodka jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów.

Pomoc społeczna jest instytucją, której działalność jest skierowana do jednostek i rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie samodzielnie pokonać powstałych trudności. Praca socjalna jest działalnością zawodową opartą na relacji pracownika socjalnego z drugim człowiekiem. To klient i jego problem warunkują powstanie relacji pomocy (relacji między pomagającym a wspieranym) oraz podjęcie działań naprawczych. Klienci trafiają do pracownika socjalnego w bardzo różny sposób i kierują nimi różne motywacje. Osoby, które odczuwają swoją sytuację, jako trudną, z którą nie mogą sobie samodzielnie poradzić, poszukują pomocy w wyspecjalizowanych placówkach. Klienci ci zwykle sami dowiadują się o możliwościach instytucji lub uzyskują informacje od innych osób, takich jak np. lekarze, nauczyciele, sąsiedzi itp. Poszukując możliwości wyjścia z trudnej sytuacji są oni otwarci na współpracę z pracownikiem socjalnym. Mają duże oczekiwania wobec niego i instytucji pomocy, jednak równocześnie mają świadomość konieczności własnego udziału w procesie zmiany swojej sytuacji. Inną grupę stanowią klienci, którzy od instytucji pomocy społecznej oczekują naprawienia ich sytuacji życiowej, traktując oferowane świadczenia, jako im należne reprezentując postawę roszczeniową wobec pracownika socjalnego. Jest to grupa tzw. „trudnych klientów”. Nie chcą oni współpracować z pracownikiem socjalnym, oczekują pomocy i rozwiązywania ich problemów bez ich udziału. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejścia przez nich odpowiedzialności za życie swoje i swojej rodziny.

Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2010		2011	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	399	791	336	686
O liczbie osób 1	198	198	172	172
2	97	194	66	132
3	51	153	52	156
4	34	136	23	92
5	11	55	10	50
6 i więcej	8	55	13	84
Rodziny z dziećmi ogółem	77	302	82	300
O liczbie dzieci 1	34	95	35	100
2	27	103	28	107
3	7	48	12	57
4	6	36	6	30
5	3	20	1	6
6	0	0	0	0
7 i więcej	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem	22	57	45	120
O liczbie dzieci 1	15	30	28	62
2	5	15	14	43
3	1	5	1	4
4 i więcej	1	7	2	11
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	132	222	135	209
O liczbie osób 1	69	69	86	86
2	40	80	31	62
3	20	60	16	48
4 i więcej	3	13	2	13

W roku 2011 z różnych form pomocy (w tym z pomocy w formie pracy socjalnej) skorzystało **336** rodzin. W stosunku do roku 2010 nastąpił spadek o 63 rodziny. 51% klientów stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe. Rodziny z dziećmi to 24,4%. Wśród ogółu rodzin z dziećmi rodziny niepełne stanowiły 54,87%. Rodziny emerytów i rencistów stanowiły 40 % ogółu klientów. W większości były to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe – 63,7%.

POWODY UDZIELANIA ŚWIADCZEŃ

Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	2010		2011	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	51	94	60	125
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	17	20	11 ↓	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	30	9	42
w tym: Wielodzietność	4	25	4	23
Bezrobocie	31	62	33	82
Niepełnosprawność	59	97	64	101
Długotrwała lub ciężka choroba	81	118	86	115
Bezradność w sprawach opieki – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	95	183	108	224
W tym: rodziny niepełne	12	33	15	46
Rodziny wielodzietne	9	52	12	66
Przemoc w rodzinie	4	13	4	12
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
Alkoholizm	14	25	12 ↓	30
Narkomania	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	6	0	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	1	2
Zdarzenie losowe	3	4	0 ↓	0
Sytuacja kryzysowa	1	1	0 ↓	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Wytłuszczono kategorie, w których nastąpił wzrost w odniesieniu do roku 2010, spadek zaznaczono ↓.
W tabeli nie uwzględniono klientów korzystających wyłącznie z pracy socjalnej i poradnictwa.

Ustawa o pomocy społecznej w art. 7 wymienia podstawowe powody uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. W tym katalogu na pierwszym miejscu znajduje się **ubóstwo**. Rodzina jest uznawana, jako ubogą w sytuacji, gdy jej dochód znajduje się poniżej progu dochodowego wyznaczanego przez tzw. kryterium dochodowe. Kryterium dochodowe określa art. 8 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, komu przysługuje prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 477 zł oraz 351 zł na każdą osobę w rodzinie. Pomocą w formie świadczeń z pomocy społecznej w roku 2011 zostało objętych 60 rodzin (125 osób) gdzie występował problem ubóstwa. Nastąpił wzrost w stosunku do roku 2010 o 9 rodzin i 31 osób w rodzinach. Rodziny takie zostały objęte pomocą w formie poradnictwa, pracy socjalnej oraz zasiłków na zakup żywności, opłacenie świadczeń mieszkaniowych, leki, opał, odzież i obuwie. Wśród osób ubogich 30 pobierało zasiłki stałe. W stosunku do roku 2010 nastąpił wzrost o 20% (6 osób).

Dominującą dysfunkcją, która występuje w rodzinach klientów Ośrodka to **bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego**. W tej kategorii mieszczą się rodziny z dziećmi oraz rodziny, gdzie z powodu niezaradności, wieku lub stanu zdrowia ich członkowie nie radzą sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Takich rodzin w roku 2011 było **108**. W stosunku do roku 2010 nastąpił wzrost o 13 rodzin. Rodziny takie skorzystały z pomocy w formie pracy socjalnej, pomocy finansowej i usługowej oraz pobytu w ośrodkach wsparcia.

Następnym powodem korzystania ze świadczeń pomocy jest **długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność**. W roku 2011 było to 86 rodzin. Rodziny te, to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Korzystają one z poradnictwa specjalistycznego, pracy socjalnej, pomocy finansowej, usługowej i pobytu w naszych placówkach.

Z pomocy Ośrodka korzystały również osoby **bezdome**. W roku 2011 było to 12 osób. Osoby bezdome to przeważnie osoby samotne, przebywające na terenie Wilanowa czasowo. Osoby bezdome otrzymywały informacje o placówkach udzielających pomocy na terenie Warszawy (schroniska, jadłodajnie, noclegownie), korzystały z pomocy finansowej na odzież, obuwie, żywność i opał.

Wśród rodzin korzystających ze świadczeń pomocy 4 rodziny doświadczały **przemocy w rodzinie**. Rodziny te były objęte pomocą specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny i psychologa. Współpracowano m.in. z policją i Dzielnicowym Zespołem Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pracownicy socjalni współpracowali też z osobami mającymi **problem alkoholowy**. Problem ten występował w 12 rodzinach (30 osób w rodzinie). Osoby takie korzystały z pomocy w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, były kierowane do poradni odwykowych. W sytuacji braku współpracy pracownicy socjalni zawiadamiali Dzielnicowy Zespół Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Istotnym problemem, mającym bardzo niekorzystny wpływ na życie rodziny jest **bezrobocie**. W roku 2011 z pomocy finansowej skorzystały 33 rodziny (82 osoby w rodzinach), gdzie występował problem bezrobocia. Klienci bezrobotni byli kierowani do Urzędu Pracy. Praca socjalna polegała na przekonaniu osoby bezrobotnej do udziału w bezpłatnych szkoleniach oferowanych przez Urząd Pracy i organizacje pozarządowe, motywowaniu do aktywnego poszukiwania pracy, pomocy w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych. Rodziny otrzymywały pomoc finansową i w formie obiadów szkolnych dla dzieci.

RODZAJE POMOCY MATERIALNEJ

Zasiłki celowe

Zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej osobie lub rodzinie może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na zakup żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów lub napraw. W roku 2010 pomoc w formie zasiłku celowego otrzymały 103 rodziny. Z pomocy tej skorzystało łącznie 205 osób, członków rodzin. Wśród tych rodzin 44% posiadało dochód poniżej kryterium dochodowego.

Zasiłki celowe w 2010 i 2011 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano świadczenie		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń (w tym zadania własne + wkład własny do projektu EFS)		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Zasiłki celowe ogółem	103	104	758	753	173 377	147 712	103	102	205	206
W tym zasiłki celowe specjalne	57	60	307	329	66 044	61 729	57	59	122	130

W roku 2011 r. nie nastąpiła istotna zmiana dotycząca liczby osób korzystających z pomocy finansowej w formie zasiłków celowych. W niewielkim stopniu wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej a posiadających dochód przekraczający kryterium dochodowe (2 rodziny). Nadal rodziny o niskich dochodach, z uwagi na wzrost cen podstawowych artykułów, miały mniejsze możliwości zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb ze środków własnych i musiały korzystać ze wsparcia Ośrodka.

Cel na jaki została przyznana pomoc w formie zasiłku celowego i celowego specjalnego.

Cel na jaki pomoc została przyznana	kwota świadczeń w zł	liczba świadczeń	liczba świadczeniobiorców	Średnia wartość zasiłku w zł
Zakup żywności	34 499	149	66	231,53
Zaspokojenie niezbędnych potrzeb	2 937	26	17	112,96
Koszty leczenia	8 642	60	26	144,03
Zakup odzieży	13 430	119	60	112,86
Wydatki związane z utrzymaniem mieszkania	Zakup opału	26 628	39	682,77
	czynsz	1 406	5	281,20
	Energia elektryczna i gaz	16 918	74	228,59
Artykuły szkolne	3 976	17	10	233,88
Kolonie letnie dla dzieci	14 470	15	9	964,67

Zakup sprzętu gospodarstwa domowego i pościeli	2 910	15	14	194,00
Inne m.in. zakup obuwia	8 460	115	78	73,57
Remont mieszkania	715,00	2	2	357,50
Inne (środki czystości, paczki świąteczne, bilet kredytowany, okulary, bilet kolejowy Wyposażenie mieszkania)	4 720	63	44	74,97

Zasiłki stałe i składki na ubezpieczenie społeczne

Zgodnie z art. 37 Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (477 zł.) lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (351 zł.). Jest to świadczenie obligatoryjne.

Zasiłki stałe w roku 2011

Rodzaj świadczenia	kwota świadczeń w zł.	liczba świadczeń	liczba świadczeniobiorców	Średnia wartość zasiłku w zł.
Zasiłek stały	114.321,57	298	30	383,63
Składka na ubezpieczenie społeczne	10.502	297	30	34.51

W roku 2011 z pomocy w formie zasiłku stałego skorzystało 30 osób. Osobom tym przyznano składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W porównaniu z rokiem 2010 nastąpił wzrost o 6 osób, nieposiadających własnego dochodu i spełniających kryteria do otrzymania zasiłku stałego.

Zasiłki okresowe

Zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego (ZUS, KRUS itp.) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W roku 2011 przyznano zasiłki okresowe 8 osobom (32 świadczenia) na kwotę 5 800 zł. Średnia wartość zasiłku okresowego wyniosła – 181,25 zł. Z tego środki własne 2 900 zł i dotacja wojewody 2 900 zł. (50%). Z zasiłków okresowych korzystały przeważnie osoby samotne.

Przyczyny przyznania zasiłku okresowego w 2010 r.:

Przyczyny przyznania zasiłku okresowego	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	2	2	3
Długotrwała choroba	6	6	6

Możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.	0	0	0
---	---	---	---

Pomoc dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych.

W roku 2011 Ośrodek realizował zadania na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych (Dz.U. nr 167, poz.996). Z pomocy skorzystało **16** rodzin rolniczych. Wysokość zasiłku wynosiła 2 500 zł. Łącznie wydatkowano kwotę 40 000 zł.

Obiady szkolne

W roku 2011 z pomocy w formie opłacania obiadów szkolnych skorzystało **44** dzieci, z czego **24** w szkołach podstawowych, **11** w gimnazjach, **5** w szkole średniej, **4** w przedszkolu.

W roku 2011 pomoc w formie obiadów szkolnych dla dzieci uczących się była finansowana z dwóch źródeł:

1. W ramach zadań własnych wydatkowano kwotę **17 013,50 zł** dla **10** dzieci.
2. W ramach realizacji rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zadanie finansowane jest dotacją celową z budżetu państwa na realizację zadań własnych) wydatkowano kwotę **11 600,00 zł**. Programem objęto **37** dzieci (do skorzystania z tej formy pomocy uprawnione są dzieci z rodzin, gdzie dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej). *

**W 3 rodzinach w ciągu roku następowała zmiana finansowania, z uwagi na zmieniającą się sytuację dochodową rodzin. Dlatego pozycje 1 i 2 nie sumują się.*

Łączny koszt pomocy w formie opłacania obiadów w szkołach wyniósł **28 613,50 zł**.

Średnia wartość posiłku wynosiła **4,98 zł**.

Wypoczynek letni

W 2011 roku Ośrodek nie dokonał zakupu usługi w formie zorganizowanych kolonii letnich dla dzieci i młodzieży. Przed podjęciem decyzji dokonano rozpoznania potrzeb w tym zakresie. Skontaktowano się z rodzinami, w których wychowują się dzieci w wielu szkolnym i zapytano rodziców czy są zainteresowani skorzystaniem ze zorganizowanego przez Ośrodek wypoczynku. W większości rodzice nie byli zainteresowani tą formą pomocy. Rodzice zapewniali dzieciom wypoczynek we własnym zakresie.

W ramach pomocy w zapewnieniu letniego wypoczynku dzieciom, rodzinom udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów wyjazdów w formie kolonii lub obozów. Z tej formy pomocy skorzystało **9** rodzin (w tym **15** dzieci).

Łączna kwota przeznaczona na ten cel przez Ośrodek wyniosła **14 470,00 zł**.

Wyposażenie szkolne

W 2011 roku Ośrodek wydatkował kwotę **3 976,00zł.** z przeznaczeniem na wyposażenie szkolne dla **17** dzieci. Średnia wartość zasiłku wyniosła **233,88 zł.**

Wydane decyzje administracyjne

W 2011 roku wydano **1.123** decyzje, z czego:

• Pobyt w ŚDS ul. Przyczółkowa 27 A	34 decyzje
• Pobyt w ŚDS ul. Kubickiego 17 m 13	43 decyzje
• Pobyt w Dziennym Domu dla Osób Starszych, ul. Lentza 35	81 decyzji
• Obiady szkolne	64 decyzje
• Usługi opiekuńcze	41 decyzji
• Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 decyzja
• Zasiłki okresowe	13 decyzji
• Zasiłki stałe	36 decyzji
• Zasiłki celowe i celowe specjalne	787 decyzji
• Zasiłki celowe zwrotne	7 decyzji
• Decyzje odmowne	0 decyzji
• Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	16 decyzji

Ponadto przeprowadzono:

- wywiady środowiskowe - 587
- wywiady alimentacyjne - 30
- wywiady alimentacyjne w celu ustalenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej - 22
- wywiady w celu umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej - 9

Formy pomocy realizowane przez Ośrodek na rzecz osób i rodzin wg. dysfunkcji.

Ubóstwo

W 2011 r. klientami Ośrodka były także osoby, które osiągały bardzo niskie dochody. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej wynosiło na dzień 31 grudnia 2011 r. dla osoby samotnie gospodarującej – 477 zł., dla osoby w rodzinie – 351 zł. Sześćdziesiąt rodzin osiągnęło dochody znacznie poniżej tego kryterium. Dotyczyło to rodzin z dziećmi i osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe.

Wśród wielu przyczyn ubóstwa występującego w rodzinach, można wymienić m. in.:

- bezrobocie jednego lub kilku członków rodziny,
- niskie wynagrodzenie za pracę,
- niskie kwalifikacje zawodowe i niewielkie możliwości przekwalifikowania, niskie wykształcenie prowadzące do bezrobocia,
- niepełnosprawność: fizyczna, psychiczna, umysłowa, długotrwała choroba,
- występowanie uzależnień, zwłaszcza alkoholizmu,
- bezdomność,
- czynniki rodzinne: niepełność, wielodzietność, a także niemożność poradzenia sobie w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, samotność (zjawisko szczególnie częste wśród emerytów i rencistów posiadających niskie uposażenie finansowe),
- podeszły wiek, będący przyczyną niskiej aktywności, z jednoczesnym występowaniem niskich świadczeń emerytalno - rentowych,
- inne przeżycia utrudniające aktywne i prawidłowe funkcjonowanie np. śmierć bliskiej osoby.

Problem ubóstwa prowadził do powstania wielu niekorzystnych sytuacji, uniemożliwiał samorealizację i zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. Ubóstwo również miało wpływ na sferę psychiczną ludzi powodując stany depresyjne, wzrost zachorowań, uczucie rezygnacji i niezadowolenia, a często także frustracji będącej źródłem zachowań agresywnych.

Niepełnosprawność i długotrwała choroba

W 2011 r. pomocą finansową objęto **64** rodziny osób niepełnosprawnych oraz **86** rodzin, w których występowała długotrwała choroba.

Osoby niepełnosprawne o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności, które nie posiadały własnego dochodu lub posiadały dochód poniżej kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej, oraz z tytułu niezdolności do pracy z powodu wieku otrzymywały pomoc w formie zasiłku stałego. W 2011 r. pomoc w formie zasiłku stałego pobierało **30** osób uprawnionych, **28** to osoby samotne, a **2** osoby w rodzinach, natomiast w przypadku **1** osoby w trakcie roku zmieniła się jej sytuacja rodzinna, z osoby w rodzinie stała się osobą samotną.

Istotnym wsparciem dla osób o złym stanie zdrowia była pomoc finansowa udzielana na zakup leków lub zakup sprzętu ortopedycznego. Tą formą pomocy objętych zostało **26** osób. Osoby w podeszłym wieku, starsze, niepełnosprawne korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych wykonywanych przez opiekunki w miejscu zamieszkania. Pomocą tą objęto

20 osób. **Jedna** osoba (dziecko) została objęta pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Niepełnosprawności towarzyszyły zmiany związane ze starzeniem się człowieka. Formą kompleksowego zaspokojenia potrzeb ludzi starszych i niepełnosprawnych są stacjonarne domy pomocy społecznej. W roku 2011 skompletowano dokumenty dla **9** osób ubiegających się o miejsce w domu pomocy społecznej. Z tego 3 osoby zrezygnowały z zamieszkania w placówce, 5 zamieszkało w domach pomocy społecznej, 1 osoba oczekuje na pobyt w rehabilitacyjnym ośrodku mieszkalno – rehabilitacyjnym dla osób chorych na stwardnienie rozsiane w Dąbku. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu, której gmina nie jest w stanie zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pomoc osobom starszym

Seniorzy należą do jednej z grup narażonych na wykluczenie społeczne, dla których bogatą i różnorodną formę zajęć proponował Dzienny Dom dla Osób Starszych. Seniorzy borykali się z różnymi problemami takimi jak: niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotność, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz bezradność w sprawach życia codziennego. Osobom starszym często towarzyszyło poczucie izolacji. Oprócz problemów dotyczących sprawności fizycznej, często problemem były zmiany psychiczne, które miały wpływ na zdolność funkcjonowania w środowisku. Seniorzy wymagali wsparcia w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pomocy finansowej na zakup leków i artykułów pierwszej potrzeby a także życzliwej rozmowy i zainteresowania. Ważna również była pomoc rodzinom w zrozumieniu potrzeb seniora i ułożeniu wzajemnych stosunków w zgodzie z potrzebami wszystkich członków rodziny.

Pomoc rodzinom z dziećmi

Rodziny z dziećmi (głównie rodziny niewydolne wychowawczo, doświadczające przemocy, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny zastępcze) były objęte szczególną troską i zainteresowaniem pracowników socjalnych, a także specjalistów pracujących w Ośrodku. W ramach systematycznej pracy z tymi rodzinami podejmowane były działania mające na celu poprawę ich funkcjonowania, a przede wszystkim zabezpieczenie potrzeb dzieci. Praca z rodzinami, w których występowały problemy wychowawcze była szczególnie trudna, gdyż w rodzinach tych występowało wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładały. W większości przypadków wspólne działania pracowników Ośrodka, wsparte przez działania kuratorów sądowych i policji pozwoliły na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci. Rodziny z dziećmi korzystały z pomocy w formie świadczeń finansowych (na odzież, obuwie, artykuły szkolne, wypoczynek letni, żywność), w formie obiadów w szkołach i w przedszkolach oraz w formie specjalistycznej pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego. W roku 2011 Ośrodek udzielał pomocy **82** rodzinom z dziećmi (300 osób w rodzinach).

Bezdomność

W 2011 r. Ośrodek wspierał osoby bezdomne. Na terenie dzielnicy przebywało **12** osób bezdomnych (teren ogródków działkowych przy ul. Łuczniczej i ul. Augustówki, działki przy ul. Klimczaka i Orszady, pustostany przy ul. Przyczółkowej i ul. Husarii). Warunki mieszkaniowe osób bezdomnych były trudne (brak bieżącej wody, kanalizacji, elektryczności, domki ogrzewane piecykami na węgiel tzw. kozy, kuchnią węglową lub piecykiem na naftę opałową).

Osoby bezdomne zostały zabezpieczone w opał, odzież i obuwiu dostosowane do występujących pór roku oraz ciepłe koce i kołdry. Ponadto osoby te otrzymywały na bieżąco pomoc na zakup żywności oraz w razie zaistnienia takiej konieczności na leki. Jedną z osób bezdomnych ze względu na długotrwałą chorobę i niepełnosprawność została zakwalifikowana i umieszczona w domu pomocy społecznej, jednak na własną prośbę zrezygnowała z pobytu i powróciła do Wilanowa.

Praca z osobami bezdomnymi w zakresie poprawy ich sytuacji życiowej była bardzo trudna. Osoby te niechętnie współpracowały z pracownikiem socjalnym. Osoby bezdomne wykazywały bierną postawę oraz niechęć do zmiany istniejącej sytuacji, bardzo często odrzucały pomoc w postaci skierowania do placówek takich jak noclegownia czy schronisko, bagatelizując jednocześnie swoją sytuację bytową. W okresie jesienno - zimowym pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami straży miejskiej prowadzili działania prewencyjne w stosunku do osób bezdomnych, nakłaniając do korzystania ze schronisk i noclegowni, oraz informując o możliwości korzystania z gorącego posiłku, żywności i odzieży. Każda osoba bezdomna otrzymała od pracowników socjalnych informacje o miejscach noclegowych, a także adresy placówek świadczących pomoc w formie gorącego posiłku, odzieży i obuwia, bezpłatnych porad medycznych i kontaktu z lekarzami.

U osób bezdomnych bardzo często można było zauważyć brak poczucia odpowiedzialności za siebie i za innych, brak obowiązkowości spowodowanej zagubieniem życiowym, brak umiejętności zawodowych i uzależnienie od alkoholu. Najczęstszymi przyczynami marginalizacji tej grupy społecznej były niepowodzenia zawodowe wiążące się z utratą pracy, choroby, a także przeszłość kryminalna, co powodowało zerwanie więzi z rodziną. Do innych przyczyn bezdomności klientów Ośrodka należały także rozwody i związane z tym eksmisje lub wymeldowanie przez współmałżonka. Osoby bezdomne często nie posiadały dowodu osobistego, miejsca zameldowania, pracy.

Bezrobocie

Z powodu bezrobocia w 2011 r. pomocy udzielono **33** rodzinom. Według danych urzędu pracy na dzień 31.12.2011 r., liczba osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie dzielnicy Wilanów wyniosła 299, w tym 155 kobiet. Wśród bezrobotnych mieszkańców dzielnicy 233 osoby były w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym: 145 długotrwale bezrobotnych, 85 po 50 roku życia, 73 bez kwalifikacji zawodowych, 20 samotnych matek.

Bezrobocie wywierało negatywne skutki społeczne. Długotrwale pozostawanie klientów bez pracy powodowało degradację emocjonalną osób i rodzin, które w następstwie zwiększało ryzyko występowania takich zjawisk jak: przemoc, alkoholizm, bezdomność, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Działania prowadzone przez Ośrodek skupiały się przede wszystkim na zapewnieniu takich form pomocy jak: wszechstronne poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, aktywizacja zawodowa oraz indywidualne doradztwo zawodowe, udostępnianie osobom bezrobotnym codziennej prasy z ofertami pracy, możliwość korzystania z telefonu, Internetu w celu poszukiwania pracy. Rodziny, w których występowało bezrobocie otrzymywały pomoc finansową na zabezpieczenie bieżących potrzeb. Podstawą pracy socjalnej było motywowanie do poszukiwania stałego zatrudnienia, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, rejestracji w urzędzie pracy, udziału w bezpłatnych projektach

aktywizacyjnych realizowanych na terenie m. st. Warszawy i Dzielnicy Wilanów. Często problemem ograniczającym aktywne poszukiwanie pracy była konieczność sprawowania opieki nad małymi dziećmi, ograniczenia zdrowotne lub wykonywanie doraźnej pracy dorywczej.

POMOC POZAMATERIALNA

- Praca socjalna

Zgodnie z art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez rodzinę lub osobę dochodu. W 2011 r. pomocą w formie pracy socjalnej objęto **336** rodzin (686 osób w rodzinach), w tym wyłącznie w formie pracy socjalnej (bez świadczeń przyznawanych na drodze decyzji administracyjnej) zostało objętych w **212** rodzin (436 osób w rodzinach)

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Realizacja tych celów odbywa się poprzez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów w formie świadczeń. Pracownicy socjalni podejmując pracę z rodziną diagnozowali jej sytuację oraz sporządzali plan pomocy. Działania podejmowane w tym zakresie były bardzo zróżnicowane i dostosowywane do indywidualnej sytuacji klienta.

Praca socjalna, jako forma wsparcia, miała na celu przeciwdziałanie skutkom pojawiających się zagrożeń, związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny lub jej członków. W ramach prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami pracownicy socjalni podejmowali działania polegające na wsparciu, towarzyszeniu, rzecznictwie na rzecz klienta, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, edukacji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ponadto w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni realizowali zadania polegające m.in. na:

- współpracy z pedagogami szkolnymi,
- współpracy z kuratorami sądowymi,
- kierowaniu wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, umieszczenie w domach pomocy społecznej bez zgody klienta,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy z policją i strażą miejską,
- współpracy z urzędem pracy,
- aktywizowaniu dalszej rodziny i włączaniu jej w proces pomocy.

Praca socjalna dotyczyła każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca na nawiązaniu wzajemnej relacji pomiędzy pracownikiem socjalnym a klientem, której celem jest budowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i rodzinę oraz podjęcie działań zmierzających do zmiany swojej sytuacji życiowej. Poprawa sytuacji jest możliwa pod warunkiem, że klient zaangażuje się w proces zmian. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny – dwustronną umowę zawieraną przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu

jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła. W 2011 r. pracownicy socjalni zawarli 6 kontraktów socjalnych. Zawarcie kontraktu socjalnego zmuszało klientów do aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu i poprawie własnej, trudnej sytuacji, a pracownikowi socjalnemu dawało możliwość ocenienia efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów.

- Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne obejmowało przede wszystkim poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne. Poradnictwo było świadczone osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

W 2011 r. prowadzona była działalność konsultacyjno – doradcza w zakresie:

- przekazywania informacji o istniejących możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia,
- wspierania rodzin w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- wsparcia psychologicznego w sytuacjach kryzysowych,
- udzielanie porad z zakresu prawa rodzinnego i cywilnego,
- poradnictwa osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym.

Z tej formy pomocy w 2011 r. skorzystało 80 rodzin (257 osób w rodzinach).

Działania na rzecz dziecka i rodziny w ramach pomocy specjalistycznej.

W roku 2011 pracą specjalisty pracy socjalnej ds. rodziny objęto 38 rodzin (134 osoby w rodzinach, w tym: 63 dzieci). Pomocą finansową objętych było 11 rodzin (44 osoby w rodzinach, w tym 24 dzieci).

Przemoc w rodzinie

W roku 2011 prowadzono 8 „Niebieskich Kart”, z których 5 zostało założonych w 2011 r., 3 kontynuowane od roku 2010. Dwie rodziny były objęte pomocą w ramach interwencji kryzysowej. W skład tych rodzin wchodziły 32 osoby, w tym 12 dzieci.

Formy przemocy: przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, molestowanie seksualne małoletnich.

Podłoże występowania przemocy domowej w tych rodzinach: alkoholizm, zaburzenia psychiczne, zaburzenia osobowości, trudności finansowe oraz niewłaściwe postawy wyniesione z rodzin generacyjnych.

Formy udzielonej pomocy: praca z rodzinami w kierunku poprawy ich funkcjonowania polegająca na:

- zapewnieniu bezpieczeństwa poprzez skierowanie i umieszczenie dwóch rodzin w stacjonarnych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy,
- monitorowaniu sytuacji rodzin umieszczonych w w/w placówkach poprzez kontakt z rodzinami i pracownikami placówek, (łącznie 2 dorosłe osoby i 5 dzieci),
- współpracy z psychologiem w OPS,
- współpracy z kuratorem zawodowym i społecznym,
- tworzenie z ofiarami przemocy domowej „ planów bezpieczeństwa”,
- włączenie do pracy na rzecz rodziny pedagogów szkolnych, Ośrodka Terapeutycznego „Goplańska”, Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka”, ośrodkiem pomocy społecznej

- i miejskim centrum pomocy rodzinie z powiatu, z którego pochodziła jedna rodzina umieszczona w stacjonarnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy,
- skierowaniu do konkretnej placówki medycznej w celu uzyskania zaświadczenia lekarskiego, wydanie druku zaświadczenia lekarskiego,
 - wnioskowaniu do Dzielnicowego Zespołu Realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego,
 - wydawaniu informacji o sytuacji bytowej, rodzinnej mieszkańców dzielnicy na wniosek w/w Zespołu,
 - składaniu wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny,
 - powiadamianie prokuratury, policji,
 - opiniowanie sytuacji rodzinnych w sprawach toczących się w sądzie rodzinnym,
 - kontakcie z lekarzem prowadzącym przewlekle chore dziecko, hospicjum domowym, Caritas przy Kanonii, psychologiem w szpitalu,
 - kontakcie z policjantami prowadzącymi procedurę Niebieskiej Karty w poszczególnych rodzinach,
 - kierowaniu na konsultacje prawne, przekazywanie wzorów pism/pozwów sądowych,
 - kierowaniu osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie do stowarzyszeń i fundacji w celu odbycia specjalistycznych konsultacji i ewentualnego objęcia rodzin konieczną pomocą specjalistyczną np. poprzez zakwalifikowanie ich do programów kierowanych do w/w osób,
 - kontakcie z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, kierowanie ich na konsultacje do psychologa, wskazywanie placówek, które prowadzą terapię dla sprawców przemocy, osób uzależnionych od alkoholu, późniejszy kontakt z terapeutą uzależnień,
 - przygotowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są ofiarami przemocy do rozprawy w sądzie (wyjaśnienie jak przebiega rozprawa, jak mają zwracać się do sądu, że należy przytaczać fakty oraz o ich uprawnieniach np. mogą prosić sędziego o składanie wyjaśnień, wysłuchanie bez obecności sprawcy na sali rozpraw),
 - udzielanie pomocy finansowej.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze

Z powodu występowania w rodzinach problemów opiekuńczo – wychowawczych pomocą było objętych 20 rodzin. W rodzinach tych było ogółem 76 osoby, w tym 35 dzieci.

Podłoże występowania problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach:

- niewydolność wychowawcza rodziców tj. brak umiejętności wychowawczych, opiekuńczych,
- samotne rodzicielstwo, w tym zastępcze spokrewnione,
- brak wsparcia innych dorosłych członków rodziny w opiece i wychowaniu dziecka,
- alkoholizm, używanie środków odurzających przez rodzica,
- długotrwałe niepodejmowanie pracy zawodowej, problemy finansowe rodziny (zadłużenia),
- konflikt rodzinny np. długotrwały konflikt pomiędzy dorosłymi członkami rodziny, rozpad rodziny, pobyt członka rodziny w Zakładzie Karnym,
- przemoc domowa (w 2 rodzinach prowadzone postępowanie dot. podejrzenia o molestowanie seksualne małoletnich, sprawy skierowane przez prokuraturę do sądu),

- zaniechanie dzieci,
- sprawowanie opieki nad dzieckiem przez matki z zaburzeniami psychicznymi,
- niepełnosprawność dziecka,
- podejrzenie o demoralizację dziecka,
- przewlekła choroba dziecka, w tym ciężka i długotrwała choroba dziecka, wymagającego szczególnej opieki rodziców, którzy nie są pogodzeni z nieuleczalną chorobą dziecka.

Formy udzielonej pomocy:

- praca z rodziną polegająca na znalezieniu podłoża problemów opiekuńczo – wychowawczych, wspólne ustalenie planu pomocy mającego na celu poprawę funkcjonowania członków rodziny, wzajemnych relacji, kontaktowanie się z dalszymi członkami rodziny, którzy mogą w znaczący sposób pomóc rodzinie – dziecku w sytuacji kryzysowej,
- włączenie do pracy z tymi rodzinami psychologa, ustalanie zintegrowanego planu pomocy,
- kontakty i spotkania z wychowawcami dzieci, pedagogami szkolnymi, dyrektorem szkoły, przedszkola,
- kontakt z osobą lekarzem psychiatrą, które wymagają leczenia i mają pod opieką dziecko,
- kontakt z psychologiem w szpitalu, gdzie przebywało dziecko w stanie terminalnym,
- kontakt z terapeutą uzależnień w Ośrodku Terapeutycznym „Goplańska”,
- ścisła współpraca z kuratorem zawodowym – szybkie podejmowanie działań skierowanych na poprawę funkcjonowania rodziny, zabezpieczenia opieki nad dzieckiem przez innego członka rodziny,
- informowanie sądu rodzinnego o trudnej sytuacji opiekuńczej dziecka,
- opiniowanie sytuacji rodzinnej w toczących się sprawach w sądach,
- współpraca z sądem rodzinnym w sprawie konieczności szybkiego zabezpieczenia opieki dzieciom w rodzinie zastępczej, przy wskazaniu konkretnych osób mogących przejąć opiekę nad dzieckiem,
- poradnictwo socjalne polegające na pomocy w pisaniu wniosków do sądu rodzinnego,
- kierowanie na konsultacje do rady prawnej w Ośrodku, pomoc rady w przygotowaniu pism procesowych,
- pomoc w terminowym złożeniu dokumentów dziecka do szkoły, zmiany szkoły,
- kierowanie członków rodzin do stowarzyszeń i fundacji członków rodziny, które w ramach prowadzonych zadań mogą udzielić specjalistycznej pomocy, ścisły i merytoryczny kontakt z przedstawicielami stowarzyszeń i fundacji w celu monitorowania przebiegu pracy z rodziną,
- opiniowanie sytuacji bytowej rodziny do Zespołu Zasobów Lokalowych Dzielnicy Wilanów w celu szybszego otrzymania przydziału mieszkania socjalnego,
- kierowanie wolontariuszy do rodzin w celu udzielenia pomocy w nauce dla dzieci,
- kierowanie dzieci do programu „pedagodzy ulicy”, współpraca z terapeutami realizującymi program,
- pomoc w szybkim zakwalifikowaniu rodzica do długoterminowego programu terapeutycznego w specjalistycznej placówce,
- pomoc w skierowaniu do specjalistów i placówek opiniujących sytuację dziecka/rodziny i pracę placówki oświatowej,
- asystowanie rodzinie w podejmowanych przez nią działaniach,
- wsparcie psychiczne rodziny w sytuacjach dla niej kryzysowych np. śmierci dziecka.

Wśród klientów Ośrodka 17 rodzin ma orzeczony nadzór kuratora, 9 rodzin było objętych pomocą finansową, 14 rodzin było objętych intensywną pracą socjalną (54 osoby, w tym 27 dzieci).

Praca socjalna z innymi rodzinami pozostającymi w trudnej sytuacji życiowej.

Konieczną pomocą zostało objętych 8 rodzin i 1 osoba samotnie gospodarująca. (27 osób w rodzinach, w tym 11 dzieci).

Powody pozostawania w trudnej sytuacji życiowej:

- zdiagnozowane zaburzenie psychiczne, w jednym przypadku osoba z zaburzeniami psychicznymi sprawuje opiekę nad upośledzonym członkiem rodziny, konieczność zapewnienia natychmiastowego pobytu w domu pomocy społecznej podczas hospitalizacji opiekunka,
- nagły rozpad rodziny w związku z porzuceniem rodziny przez jednego z partnerów/małżonków,
- niepełnosprawność członka rodziny, konieczność hospitalizacji, długotrwałego leczenia w tym psychiatrycznego,
- samotne rodzicielstwo w związku ze śmiercią jednego rodzica.

Formy udzielonej pomocy:

- ścisła współpraca z Zespołem Leczenia Domowego Instytutu Psychiatrii i Neurologii, (psychiatra, psycholog), wspólne omawianie aktualnej sytuacji osób chorych, uzgadnianie dalszych działań na ich rzecz,
- asystowanie przy dowozie osoby niepełnosprawnej do domu pomocy społecznej na czas hospitalizacji członka rodziny sprawującego opiekę,
- utrzymywanie kontaktu z członkami rodziny dalszej, którzy mogą swoją obecnością zwiększyć poczucie bezpieczeństwa osób chorych hospitalizowanych czy przebywającej w domu pomocy społecznej,
- monitorowanie sytuacji osób hospitalizowanych, czy przebywających w domu pomocy społecznej poprzez kontakt z pracownikami tych placówek i osobiste odwiedziny,
- monitorowanie sytuacji bytowej i rodzinnej osób po hospitalizacji i opuszczeniu domu pomocy społecznej,
- kontakt z kuratorem zawodowym w celu podjęcia wspólnych działań na rzecz rodziny,
- kierowanie i umawianie członków rodzin na konsultacje z psychologiem w Ośrodku,
- podejmowanie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania członków rodziny w środowisku lokalnym np. propozycje pobytu w Środowiskowym Domu Samopomocy, ewentualnie udział w warsztatach terapii zajęciowej,
- poradnictwo socjalne mające na celu poinformowanie o uprawnieniach, możliwościach korzystania z różnych form pomocy specjalistycznej, przygotowanie pism procesowych, kierowanie na konsultacje do radcy prawnego w Ośrodku,
- przygotowywanie opinii dot. rodziny do sądu rodzinnego,
- kierowanie na konsultacje do psychologa w Ośrodku,
- kierowanie do Zespołu Leczenia Domowego Instytutu Psychiatrii i Neurologii, wizyty z chorymi członkami rodziny, konsultowanie się z lekarzem psychiatrą,
- interwencja kryzysowa polegająca na zapewnieniu natychmiastowej pomocy medycznej osobie samotnie gospodarującej, w złym stanie zdrowia, nawiązanie kontaktu

z opiekunem, szpitalem gdzie w/w osoba była hospitalizowana, poradnictwo socjalne dla członka rodziny przebywającego na stałe za granicą, który zobowiązany był do zapewnienia koniecznej całodobowej opieki matce.

Rodziny zastępcze.

Na terenie naszej dzielnicy w roku 2011 zamieszkiwało **11** rodzin zastępczych (37 osób w rodzinach, w tym 16 dzieci umieszczonych postanowieniem sądu rodzinnego). Trzy rodziny zastępcze były niespokrewnione. Jeden z rodziców zastępczych spokrewnionych nie utrzymywał kontaktu z Ośrodkiem uzasadniając to zajmowaną wysoką pozycją społeczną i zawodową. Trzy rodziny objęte były intensywną pracą socjalną, dwie korzystały także z pomocy finansowej.

W roku 2011 żadne z dzieci z terenu Wilanowa nie było umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej (zgodnie z informacją uzyskaną z Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie).

Rozpoznane problemy w rodzinach:

- trudności związane z relacjami pomiędzy rodzicem zastępczym, a rodzicem biologicznym dziecka, a także konfliktami wewnątrzrodzinnymi w rodzinach spokrewnionych,
- frustracja rodziców zastępczych związana ze sprawowaniem opieki, przedłużającymi się postępowaniami sądowymi dotyczącymi dziecka, odebraniem czy przywróceniem praw rodzicielskich biologicznym rodzicom,
- brak umiejętności rodziców zastępczych w nawiązaniu prawidłowych relacji z dorastającym dzieckiem dot. relacji: dziadkowie – wnuki,
- zagrożenie rozpadem związku małżeńskiego rodziców zastępczych,
- problemy opiekuńczo – wychowawcze najczęściej związane z określeniem przez rodzica zastępczego granic postępowania, zachowania dziecka umieszczonego w rodzinie,
- niepełnosprawność dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- rodzice biologiczni w swoich miejscach zamieszkania nie zostali objęci pracą socjalną skierowaną na poprawę ich sytuacji, która pozwoliłaby na powrót dzieci.
- konieczność opiekowania się niepełnosprawnym rodzicem biologicznym mieszkającym oddzielnie.

Formy udzielonej pomocy:

- poinformowanie o przysługujących prawach i obowiązkach, wskazanie stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz rodzin zastępczych,
- włączenie do pracy z rodzinami zastępczymi psychologa Ośrodka, m.in. poprowadzenie mediacji w rodzinie, gdzie istniał długotrwały konflikt małżeński, wsparcie psychologiczne dla rodzica zastępczego sprawującego opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem,
- pomoc w wyrównaniu braków edukacyjnych dziecka, współpraca z pedagogiem szkolnym,
- kontakt z sądem rodzinnym w sprawie toczącego się postępowania,
- wydawanie opinii na wnioski sądu dot. m.in. aktualnej sytuacji dziecka pozostającego w rodzinie zastępczej, sytuacji rodzica biologicznego, określenia możliwości powrotu dziecka pod opiekę rodzica biologicznego,
- przygotowanie opiekunów zastępczych do udziału w toczących się rozprawach

- sądowych,
- współpraca z kuratorem zawodowym,
 - współpraca ze specjalistami (min. psychologami, psychiatrami pracującymi z dzieckiem, rodzicem zastępczym, niepełnosprawnym rodzicem biologicznym),
 - kontakt i współpraca z pracownikami Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie,
 - omawianie bieżących problemów i spraw zgłaszanych przez rodzinę podczas wizyt w środowisku.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach pomocy specjalistycznej.

W roku 2011 specjalistyczna praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych była prowadzona z 61 rodzinami (112 osób w rodzinach).

Do zadań specjalisty ds. osób niepełnosprawnych należało m. in.:

1. Przeprowadzanie kwalifikacji do znajdujących się w strukturach Ośrodka Środowiskowych Domów Samopomocy przy ul. Przychyłkowej 27A i Kubickiego 17/13.
2. Kompletowanie dokumentów na pobyt w domu pomocy społecznej.
3. Udzielanie poradnictwa w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych, zaopatrzenia ortopedycznego, turnusów rehabilitacyjnych itp.
4. Kontrola realizacji usług opiekuńczych, w tym: przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu przyznania usług opiekuńczych oraz praca socjalna z osobami starszymi ich rodzinami i środowiskiem.
5. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych.
6. Rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie dzielnicy Wilanów i wskazywanie sposobów ich rozwiązywania. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Warszawy.
7. Poszukiwanie osób, które kwalifikują się do udziału w prowadzonych przez Ośrodek Środowiskowych Domach Samopomocy, w tym współpraca z sędziami rodzinnymi, poradniami leczenia uzależnień, ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi itd.
8. Działania interwencyjne, mediacje.
9. Współpraca z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami specjalistami, orzecznikami ZUS, fundacją CARITAS i SYNAPSIS .

Praca z osobami niepełnosprawnymi i starszymi w celu poprawy ich funkcjonowania polegała na:

- monitorowaniu sytuacji rodzinnej, współpracy z członkami rodzin, dalszymi krewnymi i środowiskiem sąsiedzkiem przy współpracy z psychologiem Ośrodka,
- współpracy z placówkami opieki zdrowotnej (szpitale, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, lekarze specjaliści),
- składaniu wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację osób starszych, wymagających opieki całodobowej,
- opiniowaniu warunków bytowych osób starszych w sprawach toczących się przed sądami rodzinnymi i dla potrzeb prokuratury – sprawy o ubezwłasnowolnienie (1 osoba),
- występowaniu przed sądami rodzinnymi na rozprawach prowadzonych z wniosku Ośrodka (2 osoby),
- kontaktach z lekarzem prowadzącym w poradni Alzheimerera, wizyty okresowe

- z klientem w poradni Alzheimera (3 osoby),
- towarzyszeniu klientowi wezwanemu na komisję lekarską ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności (1 osoba),
 - pomocy w uzyskaniu świadczeń rentowych ZUS (3 osoby),
 - kontakcie z pracownikami domów pomocy społecznej i przygotowywaniu klientów do przeprowadzenia się do placówek opieki całodobowej (2 osoby),
 - kompletowaniu dokumentacji wymaganej do umieszczenia osób w domu pomocy społecznej (9 osób),
 - kompletowaniu dokumentacji wymaganej do umieszczenia osób w zakładach opiekuńczo-leczniczych (2 osoby),
 - udzielaniu poradnictwa w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych, możliwości ubiegania się o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych, możliwości uzyskania świadczeń pielęgnacyjnych, form rehabilitacji, możliwości skorzystania z pomocy instytucji pozarządowych zajmujących się problematyką danej niepełnosprawności, możliwości podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne (poszukiwanie ofert pracy),
 - przeprowadzaniu postępowań dotyczących przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych - kompletowanie dokumentacji i koordynacja usług (14 rodzin),
 - przeprowadzaniu postępowań kwalifikacyjnych do ośrodków wsparcia działających na terenie Dzielnicy Wilanów – kompletowanie dokumentacji,
 - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i planowanie pomocy,
 - praca socjalna z rodzinami osób niepełnosprawnych (19 rodzin, 23 osoby).

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo psychologiczne

W roku 2011 udzielono pomocy **59** rodzinom (o siedem rodzin więcej niż w 2010 roku), w tym 205 osobom w tych rodzinach (o 48 osób więcej, niż w analogicznym okresie poprzedniego roku). Były to zarówno jednorazowe porady, jak i długofalowa praca z rodziną - od kilku do kilkudziesięciu spotkań w ciągu roku. Osoby (reprezentanci rodzin) podejmowały współpracę z psychologiem na wniosek pracownika socjalnego. Zgłaszały się też same z kolejnym problemem w innym terminie lub też przysyłały swoich znajomych lub członków rodziny. W porównaniu z rokiem poprzednim więcej osób zgłaszało się po pomoc psychologiczną, nie oczekując na innego rodzaju wsparcie ze strony Ośrodka.

Problemy klientów wymagające współpracy z psychologiem:

1. Problemy w relacjach (konflikt małżeński, konflikt partnerski, konflikt rodzinny, problemy w komunikacji z dziećmi, problemy w komunikacji z teściami-rodzicami, problemy w kontaktach z dalszymi i bliższymi krewnymi).
2. Problemy wynikające z uzależnienia członków rodziny (mąż, żona, teść, ojciec, brat, córka itd.) od substancji psychoaktywnych (głównie alkoholu).
3. Problemy wynikające ze stosowania przemocy przez członków rodziny.

4. Problemy okołorozwodowe (kontakty z dziećmi odseparowanego rodzica, problemy wychowawcze, problemy emocjonalne członków rodziny, zaburzona komunikacja, stres związany ze stawiennictwem w sądzie).
5. Problemy wychowawcze z dziećmi biologicznymi, dziećmi partnera/ki, dziećmi przysposobionymi, dziećmi w rodzinie zastępczej.
6. Problemy szkolne dzieci (adaptacja do wymogów placówki oświatowej, konflikty rówieśnicze, relacje dzieci i/lub rodziców z gronem pedagogicznym, trudności w nauce).
7. Problemy osobowościowe i zaburzeń zachowania utrudniające funkcjonowanie zainteresowanym i ich rodzinie (osobowość nieprawidłowa, ADHD, ADD, ZESPÓŁ ASPERGERA, AUTYZM).
8. Problemy wynikające ze stałej lub postępującej choroby członka rodziny (choroba fizyczna, choroba psychiczna, niedorozwój, niepełnosprawność, cukrzyca, nowotwór).
9. Przeżywanie traumy (śmierć osoby bliskiej, wykorzystanie seksualne, aborcja).
10. Problemy wynikające z faktu bycia rodziną zastępczą (zarówno partnerskie, jak i wychowawcze oraz komunikacyjne ze środowiskiem i rodziną biologiczną).
11. Problemy w funkcjonowaniu wynikające z problemów zdrowotnych (stanów depresyjnych, myśli samobójczych, prób samobójczych, lęków i fobii różnego rodzaju).
12. Problemy nieletnich matek (relacje z rodziną generacyjną, problemy w relacjach z partnerem, małe umiejętności opiekuńcze i wychowawcze, problemy w radzeniu sobie ze swoim życiem w nowej sytuacji).
13. Problem ubóstwa, samotności, problemy wynikające z powodu starzenia się i związanych z tym chorób psychosomatycznych (znaczne obniżenie funkcji poznawczych, trudności ze zrozumieniem rzeczywistości, choroba Alzheimera, zespoły otępienne).

Podjęte działania obejmowały:

- Diagnozowanie sytuacji rodzinnej i wyznaczanie planu pracy z rodziną.
- Identyfikowanie problemu i poszukiwanie rozwiązań w celu zapoczątkowania zmiany.
- Edukacja rodziców: nauka i doskonalenie umiejętności wychowawczych, zapoznanie z etapami rozwojowymi dzieci i ich problemami, nauka i doskonalenie umiejętności komunikacyjnych.
- Zapoznanie z mechanizmami uzależnienia i współzależnienia, motywowanie do leczenia.
- Praca z osobami doświadczającymi przemocy - od diagnozy, poprzez wzmocnienie do szukania konkretnych rozwiązań i podjęcia zdecydowanych kroków w celu zmiany sytuacji.
- Mediacje pomiędzy skłóconymi małżonkami, partnerami, stronami, w celu poprawy wzajemnych relacji, poprawy sytuacji dzieci w rodzinie, zabezpieczenia prawa dzieci do kontaktów z drugim rodzicem, dziadkami i rodziną.
- Zapoznanie ze sposobami radzenia sobie ze stresem, lękiem, kontrolą emocji.
- Praca z dziećmi z problemami szkolnymi mająca na celu poszukiwanie alternatywnych i bardziej społecznie akceptowanych form zachowania.
- Edukacja rodziców dzieci z ADHD, ZESPÓŁEM ASPERGERA, opóźnieniem rozwoju intelektualnego, mająca na celu lepsze zrozumienie mechanizmów wpływających na zachowanie dziecka i podejmowanie przez rodziców bardziej adekwatnych działań wspierających rozwój dziecka i ułatwiających funkcjonowanie rodzinie.
- Rozmowy z osobami chorymi (fizycznie, czy psychicznie) w celu rozładowywania napięć i poszukiwanie sposobów radzenia sobie mimo choroby.

- Motywowanie osób po traumie do podjęcia terapii, praca nad lepszym radzeniem sobie w życiu „mimo wszystko”.
- Edukacja nieletnich matek, co do sposobów radzenia sobie z rolą matki-kobiety i córki-nastolatki jednocześnie.
- Praca z rodzicami zastępczymi w celu ułatwienia im funkcjonowania w swych rolach i poprawy funkcjonowania zachwianego systemu rodzinnego.
- Praca nad poprawą nastroju osób depresyjnych, mająca na celu zapobieganie samobójstwu, zmotywowanie do podjęcia terapii, utrzymanie poczucia kompetencji w swej roli, aby nie musiały być wyłączone z życia rodziny poprzez hospitalizację.
- Kontakt i rozmowy z osobami samotnymi, rozmowy wspierające z osobami zagubionymi w rzeczywistości wskutek starzenia się.
- Konsultacje pracowników socjalnych w celu lepszego rozeznania sytuacji rodziny i podjęcia decyzji co do rodzaju pomocy i zaplanowania jej kolejnych etapów.

Czynności podjęte obejmowały: rozmowy osobiste i telefoniczne, spotkania na terenie Ośrodka, w domu klienta, w zakładach opieki zdrowotnej, szkołach, przedszkolach, rozmowy z pedagogami, specjalistami z instytucji państwowych i pozarządowych wspierających rodzinę i pracujących na jej rzecz (sądy, kurator, psychologowie i lekarze ze szpitali i poradni oraz specjalistycznych ośrodków)

Poradnictwo prawne

W roku 2011 z porad prawnych skorzystało **21** rodzin. Klienci zgłaszali się do prawnika po uzyskaniu skierowania od pracownika socjalnego. Porad prawnych udzielano z zakresu prawa karnego, rodzinnego i opiekuńczego (rozwoły, konflikty w rodzinie), przemocy w rodzinie, prawa cywilnego (podział majątku, spadki i darowizny, działalność gospodarcza) oraz z zakresu ochrony praw lokatorów. W szczególności porady dotyczyły:

- przygotowywania pism procesowych w sprawach o alimenty, separację i rozwód,
- wniosków i pism w sprawach o pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- spraw mieszkaniowych – sprawy meldunkowe, eksmisje,
- sprawy spadkowe,
- sprawy majątkowe – rozdzielenie majątkowa, sprzedaż mieszkania, zniesienie współwłasności.

Poradnictwo socjalne

Wszyscy klienci objęci pomocą w formie pracy socjalnej otrzymywali równocześnie pomoc w zakresie poradnictwa socjalnego, dotyczącego uprawnień do pomocy z innych systemów, uprawnień osób niepełnosprawnych, bezdomnych i bezrobotnych.

Inne formy pomocy.

Kombatanci

W 2011 roku na podstawie wydawanych przez ośrodek trzech postanowień dotyczących zasadności udzielenia pomocy pieniężnej przez kierownika Urzędu do spraw Kombatantów i osób Represjonowanych 3 osoby otrzymało zawnioskowaną pomoc. Dwie osoby zrezygnowały z ubiegania się z tej formy pomocy.

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej jest upoważniony przez Prezydenta Miasta do wydawania decyzji w tej sprawie. Do OPS wpłynęło **16** wniosków z prośbą o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w celu wydania decyzji dotyczącej przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. Po rozpoznaniu sytuacji wydano **16** decyzji administracyjnych w tym: **10** pozytywnych, **2** umarzające postępowanie, **3** zmieniające okres przyznania świadczenia, **1** odmawiająca przyznania świadczenia. Przeprowadzono **7** wywiadów środowiskowych.

VIII. POMOC USŁUGOWA

Usługi opiekuńcze zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze przysługują także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Pomoc usługową realizowała na podstawie umowy Agencja Służby Społecznej B.Kościelak. Usługi były realizowane prawidłowo i zgodnie z umową. Realizowana pomoc obejmowała usługi opiekuńczo – gospodarcze i w ich zakres wchodziło m.in. robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, sprzątanie, drobne zabiegi pielęgnacyjne, załatwianie spraw urzędowych spaceru oraz usługi specjalistyczne pielęgnacyjno – opiekuńcze, których zakres obejmował kąpiel chorego w łóżku, sianie łóżka, zmianę bielizny pościelowej, zapobieganie i pielęgnację odleżyn, usprawnianie chorego w łóżku, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zmiana pieluch majtek, podawanie leków i inne zabiegi pielęgnacyjne zlecone przez lekarza. Usługi realizowały osoby posiadające odpowiednie przygotowanie merytoryczne.

W 2011 roku pomocą w formie usług opiekuńczych zostało objętych **20** osób, w tym pomocą w formie usług opiekuńczo – gospodarczych zostało objętych **17** osób (3199 godzin) i pielęgnacyjno – higienicznych 12 osób (715 godzin).

Koszt 1 godziny usług opiekuńczo - gospodarczych wynosił **12,00** zł.

Koszt 1 godziny usług opiekuńczo - pielęgnacyjno - higienicznych wynosił **14,00** zł.

Wśród osób, które korzystały z pomocy usługowej **3** osoby ponosiły pełną odpłatność za usługi, **2** osoby były całkowicie zwolnione z ponoszenia odpłatności, **2** osoby nie ponosiły odpłatności, **13** osób ponosiło odpłatność za wykonywane usługi zgodnie z obowiązującą tabelą.

W roku 2011 w **9** przypadkach pomoc w formie przyznanych usług opiekuńczych została wstrzymana z następujących przyczyn:

- zgon klienta - 3 osoby
- opieka przejęta przez rodzinę – 3 osoby
- rezygnacja na własną prośbę – 1 osoba
- pobyt w zakładzie opiekuńczo – leczniczym i domu pomocy społecznej - 2 osoby

Łączny koszt usług opiekuńczych w roku 2011 wyniósł **37.387,00** zł.

Usługi opiekuńcze świadczone były głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osób innych, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych była planowana po raz pierwszy. Świadczenie tej formy pomocy obejmowało okres od września 2011 do grudnia 2011 r. Pomocą w tej formie została objęta 1 osoba – dziecko z autyzmem w wymiarze 6 godzin tygodniowo. Wypracowanych zostało **58** godzin usługi na łączną kwotę **2 320,00** zł.

IX. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY Nr 1

Ósrodek Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie ul. Kubickiego 17 m 13

Środowiskowy Dom Samopomocy w Warszawie, przy ul. Kubickiego 17 m.13 jest filią Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy. Istnieje od 15.01.1996r. i jest przeznaczony dla **22** osób niepełnosprawnych intelektualnie. Na dzień 31.12.2011r. placówka liczyła **17** uczestników.

Charakterystyka uczestników

Struktura uczestników ze względu na stopień niepełnosprawności(stan na 31.12.2011r.)

Stopień niepełnosprawności wg orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	Liczba osób
Lekki stopień niepełnosprawności (dawna III grupa inwalidzka)	-
Umiarkowany stopień niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka)	2
Znaczny stopień niepełnosprawności (dawna I grupa inwalidzka)	15

Wśród uczestników dominowały osoby zakwalifikowane do znacznego stopnia niepełnosprawności. Były to osoby, które z uwagi na stan zdrowia nie były zdolne do samodzielnej egzystencji i wymagały stałej pomocy i opieki osób innych.

Struktura uczestników ze względu na stopień upośledzenia umysłowego (stan na 31.12.2011r.)

Stopień upośledzenia umysłowego	Liczba osób
Lekki	3
Umiarkowany	7
Znaczny	5
Głęboki	2

Z uwagi na stopień niepełnosprawności przeważały osoby o stopniu umiarkowanym. Osoby te miały wyraźne problemy z nawiązywaniem kontaktu z otoczeniem. Rozwój rozumienia i posługiwania się mową był powolny, uczestniczenie w zajęciach pod kierunkiem wyspecjalizowanej kadry umożliwiło przyuczenie do wykonywania prostych prac. Zwykle jednak nie były one w stanie prowadzić samodzielnego życia. Wśród uczestników było pięć osób o znacznym stopniu niepełnosprawności intelektualnej. Były to osoby, z którymi praca jest szczególnie trudna, gdyż ich możliwość porozumiewania się z najbliższym otoczeniem jest bardzo ograniczona. Wielu z nich nie opanowało kontroli funkcji fizjologicznych – moczenie się, nietrzymanie stolca, nadmierne ślinienie się. Niektóre osoby były agresywne w stosunku do otoczenia lub samych siebie.

Podział ze względu na wiek i płeć (stan na 31.12.2011r.)

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni
18 – 25	1	3
26 – 35	3	5
36 – 50	1	3
51 – 60	1	-
61 i więcej	-	-
Łącznie	6	11

Informacje o placówce

Ośrodek zajmuje lokal na parterze budynku wielorodzinnego przy ul. Kubickiego 17 lok. 13. Lokal jest wynajmowany od firmy Polski Holding Nieruchomości S.A. Powierzchnia lokalu to 110 m². Wystrój, wyposażenie i otoczenie, czynią to miejsce bardzo kameralnym, przytulnym i rodzinnym. Nieduża przestrzeń pomagała w integracji uczestników, którzy po lepszym poznaniu się, na miarę swoich możliwości, pomagali sobie nawzajem, interesowali się swoimi osobistymi sprawami.

W 2011 roku w ŚDS nr 1 prowadzono różnego rodzaju zajęcia, takie jak: zajęcia świetlicowe, dydaktyczne, plastyczne, muzyczne, terapeutyczne, relaksacyjne i integracyjne, oraz treningi: świadomego komunikowania się, lokomocji i ogólnorozwojowy, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, porządkowy, orientacji w najbliższym otoczeniu, kulinarny, czystości i dbania o swój wygląd zewnętrzny, kanony dobrego wychowania oraz trening samokontroli w sytuacjach zabawy i pracy.

Celem prowadzonego treningu czystości i dbania o swój wygląd zewnętrzny było doskonalenie umiejętności radzenia sobie w życiu codziennym, rozwijanie samodzielności w zakresie podstawowych funkcji fizjologicznych takich jak: jedzenie, korzystanie z toalety, mycie się. Doskonalenie i dokładne gryzienie, żucie i przełykanie pokarmów, doskonalenie techniki samodzielnego ubierania się i rozbierania, dobierania poszczególnych części garderoby do części ciała i pogody, pory dnia i roku, dbanie o higienę jamy ustnej, wygląd włosów i paznokci, używanie chusteczki do nosa i papieru toaletowego w wc, przestrzeganie zasady niekorzystania z przedmiotów osobistego użytku należących do innych osób.

W ramach treningu kulinarnego uczestnicy doskonalili technikę posługiwania się łyżką, nożem i widelcem z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Nabywali umiejętności estetycznego spożywania posiłków, nakrywania i sprzątanania ze stołu oraz rozpoznawania podstawowych produktów spożywczych i przygotowywania z nich wraz z terapeutami prostych posiłków.

Podczas treningu samokontroli i relaksacji uczestnicy uczyli się rozładowywać swoje negatywne emocje, nabywali umiejętności kontrolowania ich, kształtowali swoją pozytywną samoocenę i postawy społeczne.

Trening porządkowy to kształtowanie umiejętności i nawyku dbania o czystość i porządek w najbliższym otoczeniu, polegające na nauce odkurzania odkurzaczem, zamiatania, mycia podłogi, ścierania kurzu, układania przedmiotów na swoim miejscu, wyrzucania śmieci itp.

W ramach treningu gospodarowania własnymi środkami finansowymi uczestnicy doskonalili technikę dodawania i odejmowania oraz umiejętność planowania wydatków. Kształtowanie umiejętności robienia listy zakupów oraz umiejętności posługiwania się pieniędzmi. Bardzo ważne było również wyrabianie gestu wskazania, próby porządkowania i szeregowania zbiorów przedmiotów według ich liczebności, wielkości, koloru i kształtu, mierzenie objętości poprzez napelnianie wodą lub piaskiem naczynia, próby dobierania takich samych figur geometrycznych, rozróżnianie pór doby: dzień, noc, południe, wieczór.

Podczas zajęć plastycznych, świetlicowych i terapeutycznych szczególny nacisk kładziono na usprawnianie motoryki małej. Malowanie, rysowanie, wyklejanie, wyszywanie oraz lepienie, sprawiały uczestnikom dużo radości i przyczyniły się do podniesienia sprawności manualnej nie tylko rąk, ale również całego organizmu. Ważne podczas tych zajęć było kształtowanie spostrzegawczości, trening pamięci oraz wydłużanie czasu koncentracji uwagi.

Celem zajęć dydaktycznych było poszerzanie wiedzy o otaczającym świecie oraz wzbogacanie słownictwa. Uczestnicy wykonywali ćwiczenia uczące wyrażania swoich emocji oraz doskonalili techniki czytania i pisanie.

W czasie zajęć muzycznych uczestnicy nie tylko uczyli się tekstów nowych piosenek, ale również gry na prostych instrumentach perkusyjnych oraz elementów tańca.

Podczas wszystkich zajęć na terenie ośrodka, jak i poza nim (spacery, wyjścia do teatru, spotkania integracyjne, występy na terenie ośrodka, uczestnicy byli zaznajamiani przez terapeutów z kanonami dobrego wychowania i zachowania się w stosunku do kolegów, koleżanek, pracowników ośrodka, rodziców, osób obcych itp.

W ośrodku prowadzono również trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów poprzez kształtowanie świadomego komunikowania się werbalnego i pozawerbalnego. Uczestnicy uczyli się reagować na własne imię i nazwisko, Byli wdrażani do sygnalizowania przy pomocy gestów i mimiki wszelkich potrzeb. Bardzo ważnym aspektem

było również opracowanie systemu porozumiewania się z niemówiącymi uczestnikami przy pomocy gestów i mimiki na miarę możliwości każdego z podopiecznych.

Istotnym elementem była nauka kształtowania orientacji w najbliższym otoczeniu (rozpoznawanie siebie, kolegów, rodziny i pracowników na zdjęciach, filmie wideo itp.), poznawanie funkcji i nazwy otaczających przedmiotów oraz imion i zawodów osób ze środowiska poszczególnych uczestników, rozpoznawanie pór roku i zjawisk z nimi związanych, zaznajomienie z bezpiecznym poruszaniem się po terenie ośrodka oraz rozpoznawanie pomieszczeń i ich przeznaczenia, bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji miejskiej pod opieką pracowników.

Bardzo ważne było również kształtowanie rozwoju emocjonalnego, poprzez uczenie samokontroli w sytuacjach zabawy i pracy, a także kształtowanie rozwoju intelektualnego poprzez czytanie, pisanie, liczenie, malowanie itp.

Trening lokomocji miał na celu podniesienie ogólnej sprawności organizmu. Bardzo ważne były ćwiczenia oddechowe, rozciągające i na sprzęcie rehabilitacyjnym, takim jak np. rower stacjonarny. Zajęcia relaksacyjne dawały możliwość uczestnikom wyciszenia się oraz redukcji zachowań niepożądanych.

Zajęcia integracyjne były bardzo dobrym sposobem na poznanie nie tylko siebie, ale i innych osób. Uczestnicy bardzo chętnie brali udział w różnych wydarzeniach kulturalnych, wyjściach do teatru, czy zwiedzaniu Wilanowa.

Bardzo ważny dla uczestników był również udział w różnego rodzaju imprezach kulturalnych organizowanych na terenie ośrodka, takich jak: zabawa karnawałowa, tłusty czwartek, Dzień Matki, spotkanie wielkanocne, akademie z okazji Święta Niepodległości oraz spotkania wigilijne. Bardzo ważne dla uczestników było również obchodzenie swoich urodzin, czy imienin na terenie naszego ośrodka.

Bardzo dużo radości, dumy i zadowolenia dawał uczestnikom udział w różnego rodzaju występach. Dzięki uczestnictwu w tego typu imprezach wzmacniali poczucie własnej wartości, wiarę w swoje możliwości i mieli poczucie sukcesu. W 2011 r. uczestnicy przygotowali występy (małe formy sceniczne) z okazji Dnia Matki oraz pikników integracyjnych organizowanych przy ul. Przyczółkowej 27a, akademii z okazji Święta Niepodległości oraz Jasełka. Przedstawienia oglądali rodzice i zaproszeni goście.

Zajęcia integracyjne pozwoliły uczestnikom współdziałać i współpracować. Dały możliwość współzawodnictwa np. podczas udziału w VI Ogólnowarszawskim Konkursie Umiejętności Kulinarynych „Kucharz Doskonały”. Uczestnictwo i rywalizacja podczas różnego rodzaju zabaw, gier i zawodów sportowych pozwoliły uczestnikom wzmacniać poczucie własnej wartości i wiary we własne siły.

Zasoby placówki

Ośrodek mieści się w wynajętym lokalu przy ul. Kubickiego 17 m.13. Lokal ten ma powierzchnię 110 m², jest pozbawiony barier architektonicznych. Jedno z wejść wyposażone jest w platformę jezdnią, co umożliwia osobom poruszającym się za pomocą wózka dogodne dotarcie do placówki. W lokalu znajduje się ogólna sala spotkań, dwa pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia terapeutyczne, aktywizujące i rehabilitacyjne, pokój do indywidualnych zajęć rewalidacyjnych, kuchnia ze stołem jadalnym oraz łazienka i dwie toalety. Placówka jest bardzo dobrze umeblowana, wyposażona w sprzęt audiowizualny i rehabilitacyjny. Przed wejściem od strony balkonów znajduje się teren zielony, który wykorzystujemy na zajęcia plenerowe.

Działalność placówki finansowana jest z budżetu wojewody. W roku 2011 budżet ten wyniósł **225.180,00 zł.**

Współpraca

Pracownicy placówki w 2011 roku współpracowali z ośrodkami pomocy społecznej w dzielnicy Wilanów, Mokotów, Śródmieście i Ursynów oraz ośrodkiem pomocy społecznej w Konstancinie – Jeziornie w sprawach dotyczących kwalifikacji nowych uczestników, aktualizacji dokumentów, spraw bieżących dotyczących poszczególnych uczestników i ich rodzin.

Istotna była współpraca z rodzicami uczestników, w tym pomoc rodziców na rzecz placówki tj. usuwanie drobnych awarii, naprawa różnego rodzaju przedmiotów codziennego użytku, wspólne wyjścia do teatrów, ogrodu zoologicznego, poszukiwanie potencjalnych kandydatów na uczestników, udział w imprezach okolicznościowych np. Dzień Matki, spotkanie wielkanocne oraz akademii z okazji Dnia Niepodległości i spotkanie wigilijne.

Placówka współpracowała również z Fundacją „Być Sobą”, przy ul. Biedronki 1a w Warszawie. Dzięki życzliwości tej instytucji otrzymywaliśmy słodycze, owoce i warzywa. Dzięki życzliwości firmy poligraficznej z Konstancina – Jeziorny, otrzymywaliśmy końcówki materiałów papierniczych z produkcji banerów i reklam. Materiały te wykorzystywaliśmy do prowadzenia zajęć z uczestnikami.

Dzięki współpracy z Teatrem Powszechnym, Teatrem Ateneum i Teatrem Współczesnym w Warszawie mieliśmy możliwość bezpłatnego uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych.

Dzięki prywatnym osobom mieliśmy również możliwość trzykrotnego goszczenia profesjonalnych grup teatralnych, które na terenie naszego ośrodka wystawiły trzy spektakle.

Uczestniczyliśmy również w koncercie zespołu *Muzyczni czarodzieje*, który odbył się w Domu Kultury Świt przy ul. Wysockiego w Warszawie.

Bardzo ważnym wydarzeniem dla uczestników był udział w VI Ogólnowarszawskim Konkursie Umiejętności Kulinarnych „Kucharz Doskonały”, oraz w piknikach integracyjnych „Letnie Podróże – Grecja” oraz „Pożegnanie Lata – Włochy” zorganizowanym w środowiskowym domu samopomocy przy ul. Przyczółkowej 27A. Celem konkursu było poszukiwanie innowacyjnych, przeciwdziałających stagnacji i rutynie sposobów realizacji tradycyjnych form rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną. Oprócz aspektów rehabilitacyjnych (osobistych, społecznych i zawodowych) oraz integracyjnych przyświecał tej imprezie cel kulturowy. Jako członkom Unii Europejskiej wskazane było zapoznanie osób niepełnosprawnych intelektualnie z różnymi aspektami danego regionu – politycznymi, geograficznymi, turystycznymi, kulturowymi itp. Uczestnicy naszej placówki w konkursie zdobyli czwarte miejsce. Odebrali piękne nagrody i dyplomy.

Udział w piknikach integracyjnych przyczynił się również do poszerzania wiedzy na temat Unii Europejskiej. Uczestnicy przybliżyli sobie wiadomości o pięknych europejskich krajach, jakimi są Grecja i Włochy. Wzięli udział w konkursach. Wykazali się również poczuciem humoru, dobrymi manierami i dużą aktywnością. Tu również konkurowali z innymi zawodnikami, zdobywali nagrody, które długo wspominali.

Ważnym wydarzeniem była również wycieczka do Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY Nr 2
Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi
przy ul. Przyczółkowej 27A

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 działa na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego i ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Jest ośrodkiem wsparcia tzn. placówką pobytu dziennego służącą utrzymaniu osoby chorej psychicznie w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Swoją ofertę kieruje do osób mających trudności w życiu codziennym, wymagających wsparcia, niezbędnego do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Celem działalności Domu jest stworzenie możliwości życia uczestników w ich własnym otoczeniu i poprawa jego, jakości poprzez prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej. Pobyt w placówce przyczynia się do ograniczenia konieczności hospitalizacji uczestników.

Podstawowe zadanie placówki to wsparcie w chorobie, zapewnienie stymulującego środowiska oraz podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania uczestników. Celem terapii był powrót do pełnienia ról społecznych uczestników oraz przywrócenie kompetencji utraconych wskutek choroby w miarę indywidualnych możliwości. Uczestnikami zajęć w placówce były osoby przewlekle chore psychicznie.

Charakterystyka uczestników

Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 jest przeznaczony dla 30 uczestników. Wg. stanu na 31.12.2011 r. z oferty placówki korzystało 22 uczestników. Zakwalifikowani uczestnicy byli mieszkańcami: Wilanowa, Mokotowa, Ursynowa, Konstancina – Jeziornej i Piaseczna. Łącznie w roku 2011 z oferty skorzystało 27 osób

Struktura uczestników z uwagi na stopień niepełnosprawności wg. stanu na 31.12.2011 r.

Stopień niepełnosprawności wg. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.	Liczba osób
Lekki stopień niepełnosprawności (dawna III grupa)	0
Umiarkowany stopień niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka)	7
Znaczny stopień niepełnosprawności (dawna I grupa) inwalidzka	12
Nieustalony stopień niepełnosprawności (emeryci)	3

Uczestnikami placówki były w większości osoby z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności. Były to osoby niezdolne do podjęcia zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia, mające duże trudności z adaptacją społeczną i samodzielnym funkcjonowaniem. Pobyt w placówce przyczynił się do rozwoju umiejętności społecznych, zapobiegał wyobcowaniu i wycofaniu z życia społecznego osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podział ze względu na wiek i płeć wg stanu na 31.12.2011r.

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni
18 - 25	0	0
26 - 35	2	2
36 - 50	5	3
51 - 60	4	0
61 i więcej	5	1
Łącznie	16	6

Wśród uczestników przeważały kobiety, stanowiły one 72% wszystkich uczestników. Stanowiły one również najstarszą grupę naszych pensjonariuszy w przedziałach wiekowych (36-50 oraz 61 i więcej).

Podział uczestników według diagnozy lekarskiej:

- schizofrenia paranoidalna 11
- zespół paranoidalny 1
- zaburzenia afektywne dwubiegunowe 3
- zaburzenia schizafektywne 2
- zaburzenia organiczne 1
- organiczne zaburzenia urojeniowe 2
- zaburzenia osobowości beouordelain 1
- zaburzenia depresyjne nawracające 1

W ciągu roku opuściło placówkę 5 osób: dwie osoby nie zgłosiły się na zajęcia i decyzje zostały uchylone w całości, dwie osoby zrezygnowały – decyzje wygasły, jedna osoba została hospitalizowana .

Informacje o placówce

Placówka mieści się w budynku przy ul. Przychyłkowej 27A i sąsiaduje bezpośrednio z ośrodkiem pomocy społecznej. Dom zajmuje 160 m² powierzchni użytkowej oraz ma do dyspozycji 100 m² holu przekazanego przez OPS do adaptacji na wielofunkcyjną salę integracji (kawiarenka, sala zabaw, klub dyskusyjny). Zasadniczą część placówki stanowią 4 pracownie (kulinarna, plastyczna, terapii grupowej, multimedialna), pokój rozmów indywidualnych, pokój kierownika oraz łazienki osobne dla mężczyzn, kobiet oraz dla personelu. Wszystkie pracownie wyposażone są w niezbędny sprzęt do prowadzenia treningów podstawowych umiejętności życiowych i społecznych. Na uwagę zasługuje doskonale położenie placówki, która znajduje się w Powsinie. Okolica ta stanowi teren rekreacji dla południowej części Warszawy. Przy budynku znajduje się teren zielony, który wykorzystywany jest do organizacji imprez integracyjnych dla klientów środowiskowych domów samopomocy i domu dla osób starszych..

Program realizowany był przez zespół terapeutów oceniających sytuację uczestnika, jego deficyty, potrzeby i możliwości.

W ramach postępowania wspierająco-aktywizującego uczestnicy byli objęci treningiem samoobsługi, zaradności życiowej oraz prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu, treningiem umiejętności społecznych i interpersonalnych, treningiem spędzania czasu wolnego, w tym w indywidualnych przypadkach treningiem przygotowującym do poszukiwania pracy.

1. Trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej oraz prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu:
 - a. higieniczny i estetyki wyglądu zewnętrznego - przywrócenie lub nauczenie się wykonywania prostych lub bardziej złożonych czynności, które zostały utracone lub nienabyte w skutek utrzymujących się objawów choroby,
 - b. porządkowy - przywrócenie potrzeby dbałości o porządek w swoim otoczeniu, higienę,
 - c. gimnastyka - ćwiczenia usprawniające,
 - d. budżetowy - wzrost umiejętności lub próba przywrócenia kompetencji zarządzania własnym budżetem.

2. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych:
 - a. grupa terapeutyczna - uzyskanie częściowego wglądu w chorobę, zmniejszenie poziomu napięcia i lęku, odbudowanie zdolności zrozumienia siebie samego.
 - b. trening radzenia sobie z objawami choroby - poznanie technik prowadzenia rozmowy lub nabycie umiejętności w miarę swobodnego prowadzenia rozmowy.
 - c. trening rozwiązywania problemów - poznanie metody radzenia sobie z trudnymi sytuacjami międzyludzkimi, osiągnięcie większej niezależności w życiu, poprawa funkcjonowania w oparciu o własne możliwości, nauczenie myślenia w kategoriach rozwiązywania problemów.
 - d. trening lekowy - nauczenie się samodzielnego i właściwego postępowania w sprawach związanych z przyjmowaniem leków, nabycie wiedzy na temat choroby, leków psychotropowych, objawów ubocznych działania leków i sposobu radzenia sobie z nimi, nabycie wiedzy z zakresu systematycznego leczenia i kontaktowania się z personelem medycznym.

3. Indywidualne poradnictwo psychologiczne: Udzielono 220 porad, średnio 12 porad na uczestnika w ciągu roku, w tym:
 - a. terapeutyczno-wspierające -dotyczące samopoczucia, przyjmowania leków, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami rodzinnymi, radzenia sobie z emocjami, pomoc w podejmowaniu decyzji,
 - b. rozmowy terapeutyczne informacyjno - edukacyjne z rodziną uczestnika dotyczące informacji o aktualnym stanie zdrowia, o możliwości radzenia sobie w różnych sytuacjach domowych z osobą z zaburzeniami psychicznymi, o potrzebach emocjonalno uczuciowych uczestnika, o wpływie atmosfery rodzinnej na samopoczucie psychiczne i emocjonalne uczestnika.

4. Trening spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań:
 - a. spotkania dyskusyjne o tematyce psychospołecznej,
 - b. biblioterapia
 - c. Klub filmowy,
 - d. wycieczki turystyczne,
 - e. spotkania integracyjne (imprezy okolicznościowe, zabawy, konkursy, wyjścia

- do kina, wystawy),
 - f. zajęcia ogrodnicze,
 - g. zajęcia Nordic wal king,
 - h. zajęcia Thai – The.
5. Terapia zajęciowa - leczenie i usprawnianie za pomocą określonych czynności, zajęć, które mogą mieć wartość kształcącą, wychowawczą, a także leczniczą.
- a. Zajęcia plastyczne - wyrobienie poczucia estetyki, usprawnianie manualne, rozróżnianie barw i kształtów,
 - b. Zajęcia muzyczne - nabycie umiejętności wyrażania przeżyć tłumionych lub nieuświadomionych, odreagowanie napięć i emocji, bardziej swobodne nawiązywanie kontaktów z otoczeniem,
6. Psychoedukacja ukierunkowana na samodzielne korzystanie z ofert publicznych (samodzielne wyjścia uczestników na koncerty, do kina, teatru.)

W ramach działalności placówki odbywały się imprezy okolicznościowe, spotkania, występy, wycieczki itp.

Ważne wydarzenia w 2011 r.:

- uroczyste spotkanie noworoczne,
- karnawałowy Bal Walentynkowy,
- udział w konkursie literackim,
- koncerty z okazji Dnia kobiet, Powitania lata,
- uroczyste Śniadanie Wielkanocne,
- spotkanie z wilanowskim literatem Aleksandrem Płużyńskim,
- organizacja i udział w piknikach integracyjnych zewnętrznych i wewnętrznych,
- spotkanie z przewodnikiem Panią Różą Bilip poznanie historii Konstancina i dziejów rodziny Żeromskich oraz historii Otwocka,
- zwiedzanie biblioteki uniwersyteckiej, spacer po jej ogrodach,
- spotkanie słowno muzyczne z okazji 93 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości,
- spotkania integracyjne na terenie środowiskowego domu samopomocy - poznanie zwyczajów i kultury Grecji, Hiszpanii, Francji i Japonii,
- wycieczka całodniowa - kulig, zwiedzanie Otwocka i okolic,
- wigilia integracyjna.

Zasoby placówki

Ośrodek mieści się w na parterze budynku przy ul. Przyczółkowej 27A. Zajmuje powierzchnię 160 m² oraz ma do dyspozycji 100 metrowy hol. Uczestnicy korzystają z trzech pracowni, kuchni z jadalnią oraz dwóch toalet. Na terenie domu znajduje się również pokój terapeutów wykorzystywany do rozmów indywidualnych. Hol jest wykorzystywany, jako sala do zajęć ruchowych oraz spotkań i imprez organizowanych przez placówkę. Do dyspozycji uczestników jest również duży teren zielony przylegający do budynku, gdzie odbywają się zajęcia plenerowe i pikniki.

Działalność placówki finansowana jest z budżetu wojewody. W roku 2011 budżet ten wyniósł **259.380,00 zł.**

Współpraca.

W 2011r. w celu efektywnej realizacji programu rehabilitacyjno – aktywizacyjnego kadra ośrodka kontynuowała współpracę z:

- ośrodkami pomocy społecznej (Wilanów Mokotów, Piaseczno, Konstancin),
- placówkami ochrony zdrowia - utrzymywanie kontaktu z lekarzami prowadzącymi, konsultowanie sytuacji kryzysów emocjonalno-psychicznych uczestników,
- placówkami pomocy społecznej, w tym rehabilitacyjnymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- rodzinami uczestników, których efektem była poprawa funkcjonowania uczestników placówce, zwiększenie zaangażowania w proces aktywizacji.
- z warsztatami terapii zajęciowej przy Instytucie Psychiatrii i Neurologii
- z Centrum Kultury Wilanów,
- z biblioteką publiczną – powstał klub książki,
- z urzędem pracy - jedna uczestniczka ukończyła kursu Visage.

DZIENNY DOM DLA OSÓB STARSZYCH

Ośrodek Wsparcia dla Seniorów

ul. Lentza 35

Dzienny Dom dla Osób Starszych przy ul. Lentza 35 jest ośrodkiem wsparcia działającym w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy.

Dzienny Dom dla Osób Starszych jest placówką, której celem jest zapobieganie osamotnieniu i alienacji społecznej osób starszych. Pobyt w placówce umożliwia utrzymanie kondycji psychofizycznej uczestników i rozwijanie zainteresowań. Uczestnicy mają zapewniony jeden ciepły posiłek dziennie (obiad). Dzienny Dom dla Osób Starszych w Wilanowie rozpoczął swoją działalność 20 czerwca 2005 roku.

Charakterystyka uczestników

Dzienny Dom dla Osób Starszych przeznaczony jest dla 30 uczestników, z pobytem około 20 osób dziennie. Na dzień 31.12.2011 r. placówka liczyła 21 uczestników, w tym: 13 uczestników z Wilanowa, 6 uczestników z Mokotowa i 2 z Bielan.

Podział ze względu na wiek i płeć wg. stanu na 31.12.2011 r.

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni
50 - 60	-	-
61 - 70	2	1
71 - 80	7	3
81 - 90	4	3
91 i więcej	1	-
Łącznie	14	7

Wśród uczestników 4 osoby są samotne, pozbawione wsparcia ze strony rodziny, 13 osób zamieszkuje samotnie, ale utrzymuje kontakty z członkami rodziny zamieszkałymi oddzielnie oraz 4 osoby zamieszkują wspólnie z rodziną. Nasi uczestnicy to w większości kobiety.

Informacje o placówce

W ramach działalności Domu uczestnicy biorą udział w różnorodnych zajęciach, spotkaniach, wyjściach do placówek kultury i innych.

W Dziennym Domu dla Osób Starszych systematycznie prowadzone są następujące zajęcia:

1. Muzykoterapia
 - nauka i śpiewanie piosenek przy akompaniamencie,
 - słuchanie muzyki z kaset i CD,
 - zabawy ruchowe przy muzyce, zajęcia muzyczne z wykorzystaniem prostych instrumentów muzycznych: trójkąty, grzechotki, tamburin.
2. Dramoterapia- użycie kreatywnej dramy do zrealizowania celów terapeutycznych. Okolicznościowe występy słowno – muzyczne. Spotkania z poezją, podczas których seniorzy recytowali wiersze m.in.: Baczyńskiego, Mickiewicza, Słowackiego, Staffa, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.
3. Biblioterapia - wspólne czytanie i słuchanie fragmentów książek, omawianie poznanej lektury, dyskusje.
4. Zajęcia plastyczne - zajęcia manualne z wykorzystywaniem różnych technik i materiałów. Zajęcia obejmowały tworzenie kwiatów z krepiny, prace plastyczne z wykorzystaniem kredek, farb, wełny; malowanie na szkle, tworzenie kompozycji kwiatowych, obrazów z bibuły i krepiny, ozdabianie butelek metodą decoupage, wykonywanie ozdobnych kompozycji z darów jesieni, ozdabianie szklanych flakonów ziarnami, włóczką, nićmi, wykonywanie kwiatów metodą orgiami, wykonywanie ozdobnych kartek i stroików świątecznych.
5. Kinezyterapia – terapia ruchowa
 - gimnastyka i zabawy ruchowe
 - ćwiczenia oddechowe i ogólno-usprawniające
 - ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego /rower/ spaceru połączone z poznawaniem okolicy i zbieraniem materiałów wykorzystywanych w ramach zajęć plastycznych.
6. Zajęcia edukacyjne
 - pogadanki, m.in. na tematy prozdrowotne, aktualnych wydarzeń w kraju i na świecie
 - wykłady - wykład prowadzony przez lekarza na temat zdrowego trybu życia, szybkiego rozpoznawania niepokojących objawów chorobowych, wykład pracownika socjalnego na temat możliwości korzystania seniorów z pomocy różnych instytucji, ulg i uprawnień, wykład dotyczący spisu powszechnego.
 - prelekcje multimedialne
 - cykl „Biografie sławnych osób”, m.in.: biografia Merlin Monroe, ks. J. Popiełuszko, Edit Piaff, Brigitt Bardott, Eugeniusza Bodo, Sofii Loren, Violetty Villas, ks. Prof. J. Tischnera
7. Zajęcia grupowe
 - treningi pamięci prowadzone systematycznie,
 - rozwiązywania problemów m.in. kształtowanie umiejętności,

- asertywnego zachowania, życzliwości wobec innych osób,
- zabawy integrujące grupę, m.in. kalambury, zabawy.

8. Zajęcia świetlicowe

- czytanie książek,
- przeglądanie codziennej prasy,
- oglądanie programów telewizyjnych, oglądanie filmów na DVD, słuchanie radia,
- rozwiązywanie krzyżówek.

9. Ergoterapia - forma terapii wykorzystująca różne rodzaje pracy i rekreacji, jako

- środki terapeutyczne
- terapia kulinarna
- porządkowanie materiałów do terapii zajęciowej
- układanie materiałów w szafkach
- dbanie o wystrój Domu, okolicznościowe dekorowanie sal.

Ważne wydarzenia

W roku 2011 odbyło się wiele spotkań i imprez okolicznościowych m. in:

- uroczyste spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka,
- Bal Walentynowy w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Cybisa 7,
- spotkanie z okazji Dnia Kobiet i powitania wiosny,
- uroczysta akademicka z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja,
- piknik integracyjno- sportowy „Nie bójmy się jesieni” w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bałuckiego 5,
- festiwal „Sztuka Integracji 2011” w Śródmiejskim Ośrodku Opiekuńczym przy ul. Świętojerskiej 12a - wysłuchaliśmy recitalu fortepianowego Kiong Seoyeang,
- uroczystość z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Cybisa 7,
- Żoliborski Festiwal Śpiewających Seniorów,
- Międzynarodowy Dzień Seniora przy ul. Przyczółkowej 27A, na którym występowała Kapela Praska,
- „Dzień z Mongolią” w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Cybisa 7,
- uroczystość przygotowana z okazji Święta Niepodległości w Środowiskowym Domu Samopomocy nr 1 przy ul. Kubickiego 17 lok. 13,
- „Dzień z Japonią” w Środowiskowym Domu Samopomocy nr 2 przy ul. Przyczółkowej 27A,
- „Wieczór Andrzejkowy”, na który zaprosiliśmy po raz pierwszy seniorów z Dziennego Domu Pobytu ul. Twarda 1,
- uroczyste spotkanie wigilijnym w Dziennym Domu Pobytu przy ul. Twardej 1.

Zasoby placówki

Dzienny Dom dla Osób Starszych znajduje się na parterze budynku wielorodzinnego należącego do Spółdzielni Mieszkaniowej „Lentza 35”. Lokal ma 116,5 m² i składa się z ogólnej sali spotkań, jadalni, pracowni plastycznej, sali komputerowej, kuchni i dwóch toalet. Jest wyposażony stosownie do potrzeb uczestników.

Działalność placówki finansowana jest ze środków własnych. W roku 2011 budżet ten wyniósł **270 826,00 zł.**

Współpraca

W roku 2011 r. Dzienny Dom dla Osób Starszych współpracował z:

- ośrodkami pomocy społecznej (Wilanów, Mokotów, Bielany),
- placówkami ochrony zdrowia,
- rodzinami uczestników, których efektem była poprawa funkcjonowania uczestników placówki,
- z Biblioteką Publiczną w Wilanowie ul. Radosna 11,
- Środowiskowym Domem Samopomocy Nr 1 przy ul. Kubickiego 17 lok. 13,
- Środowiskowym Domem Samopomocy Nr 2 przy ul. Przyczółkowej 27A,
- z placówkami działającymi na rzecz seniorów, w tym:
 - o Dziennym Domem Pomocy Społecznej ul. Cybisa 7,
 - o Dziennym Domem Pobytu przy ul. Twardej 1,
 - o Śródmiejskim Ośrodkiem Opiekuńczym przy ul. Świętojerskiej 12 a,
 - o Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bałuckiego 5.
- z instytucjami kultury – teatry, kina, muzea (umożliwianie bezpłatnego udziału w przedstawieniach).

X. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

1. Realizacja projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt był realizowany w ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII: Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Działanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej – projekty systemowe. Projekt został zrealizowany w okresie od 1 lutego 2011 do 31 grudnia 2011 roku. Budżet projektu wyniósł **170.000,00 zł**. Wkład własny do projektu stanowiły środki zabezpieczone w postaci zasiłków i wynagrodzenia koordynatora (10,5 % wartości projektu) tj. **17.850,00 zł**.

Nazwa zadania w ramach Projektu	Wydatki określone w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie realizacji projektu	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPII	% realizacji
Zadanie 1 (Zarządzanie projektem)	43 400,00	43 400,00	100%
Zadanie 2 (Praca socjalna)	2 000,00	2 000,00	100%
Zadanie 3 (Zasiłki i pomoc w naturze)	8 000,00	8 000,00	100%
Zadanie 4 (Aktywna integracja)	109 200,00	108 774,00	99,61%
Koszty pośrednie	7 400,00	7 400,00	100%
Łącznie:	170 000,00	169 574,00	99,75 %

Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i edukacyjnej, przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród osób nieaktywnych zawodowo oraz promocja, rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy.

Celem szczegółowym projektu było udzielenie wielostronnego wsparcia 36 uczniom I i II klasy z XXXVIII Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Kostki Potockiego w Warszawie oraz 4 osobom niepełnosprawnym objętych kontraktami socjalnymi poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji (aktywizacji edukacyjnej, społecznej,

zdrowotnej). Pracowano nad nawykiem samokształcenia, wzrostem potencjału osobistego, umiejętnościami podejmowania prawidłowych decyzji dotyczącej kariery zawodowej i edukacyjnej poprzez eliminację barier psychologiczno-społecznych.

W ramach projektu zastosowano instrumenty aktywnej integracji w postaci skierowania uczestniczek i uczestników na testy osobowościowe oraz indywidualne konsultacje z brokerem edukacyjnym. Szkolenia edukacyjne miały na celu rozwijanie umiejętności społecznych takich jak: radzenia sobie ze stresem, komunikacji interpersonalnej, asertywności, aktywności na rynku pracy, profilaktycznych "redukcja szkód", laboratorium młodego obywatela, ekokonsument – kupuj odpowiedzialnie. W ramach warsztatów artystycznych: fotograficzne, filmowo - reżyserskie oraz dj - skie. Wilanowscy licealiści podczas realizacji projektu uczestniczyli w wyjściach kulturalno-integracyjnych: do kina, Centrum Nauki Kopernika. W ramach programu znalazł się także 4 dniowy wyjazd reintegracyjny oraz gra miejska na terenie Wilanowa.

Zorganizowany został także turnus rehabilitacyjno - szkoleniowy dla 4 niepełnosprawnych uczestników projektu. Program turnusu zawierał konsultacje lekarskie dla każdego uczestnika, zabiegi rehabilitacyjne, zajęcia grupowe oraz wsparcie indywidualne i poradnictwo, program integracyjny i sportowo-rekreacyjny oraz wsparcie w formie zasiłków.

Założono, że w wyniku udziału w projekcie „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” podniesiona zostanie samoocena uczestników i uczestniczek, a także wiara we własne siły i umiejętności. Uczestnicy nauczą się jak określać własne potrzeby i cele życiowe, wzmocnione zostaną więzi i relacje w rówieśnikami, podniesiony zostanie także poziom wiedzy i kwalifikacji zawodowych. Udział w projekcie miał służyć zwiększeniu motywacji do zmiany sytuacji życiowej uczestników i uczestniczek a w konsekwencji zdiagnozowania swoich potrzeb oraz predyspozycji zawodowych.

Cechy społeczne uczestników:

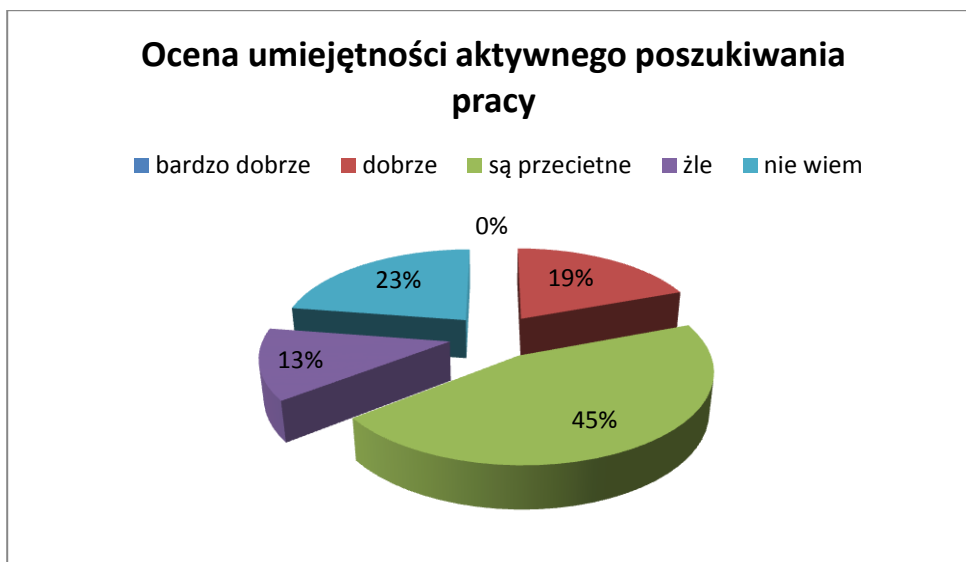
Płeć: 19 K (kobiet) i 21 M (mężczyzn)

Wiek:

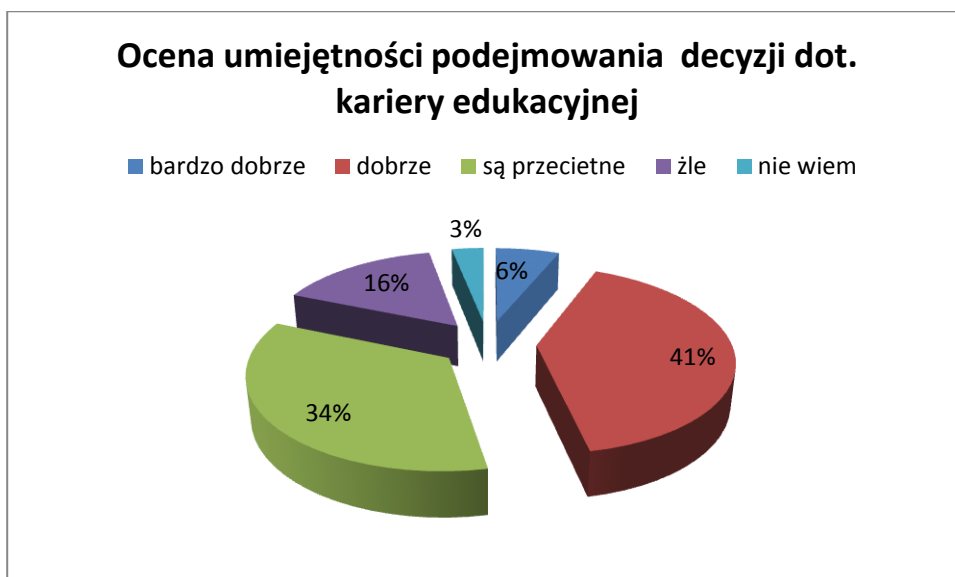
1. 16 lat -18 lat - 36 osób (16K/20M)
2. od 19 do 25lat - brak
3. od 26 do 35lat - 1 osoba (1K)
4. od 36 do 55lat - 3 osoby (2K/1M)

Wykształcenie:

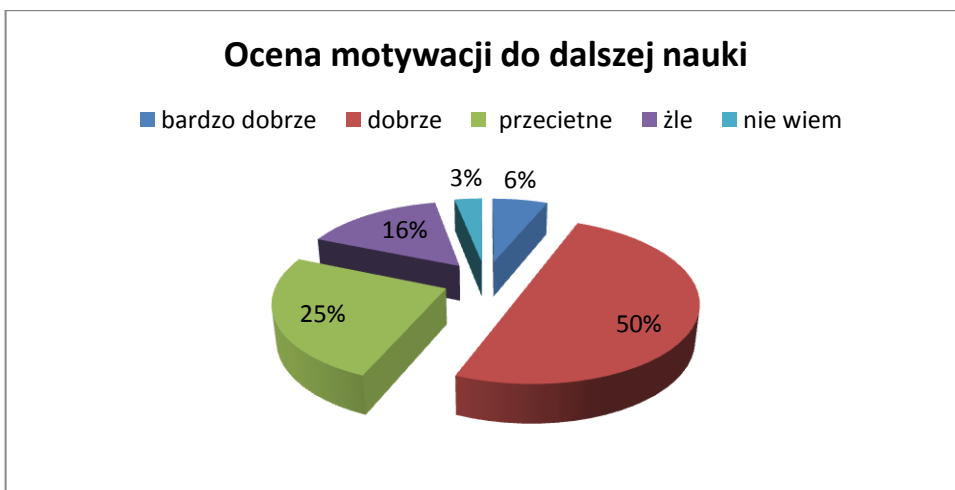
1. Podstawowe, gimnazjalne - 2 osoby (1K/1M)
2. Ponadgimnazjalne - 37 osób (17K/ 20 M)
3. Pomaturalne - 1 osoba (1K)



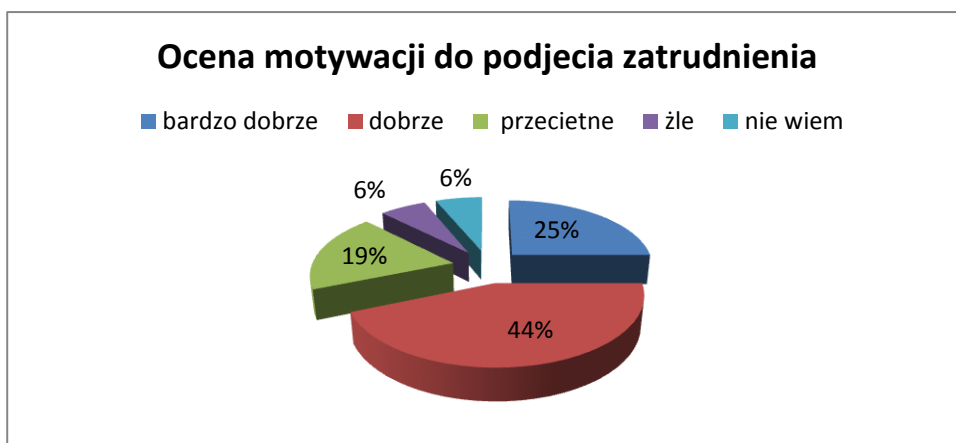
Przed rozpoczęciem zajęć w projekcie uczestnicy i uczestniczki ocenili swoje umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, 45% respondentów oceniło swoje umiejętności, jako „przeciętne”, 13% „źle”, żaden uczestnik nie wybrał odpowiedzi „bardzo dobre”.



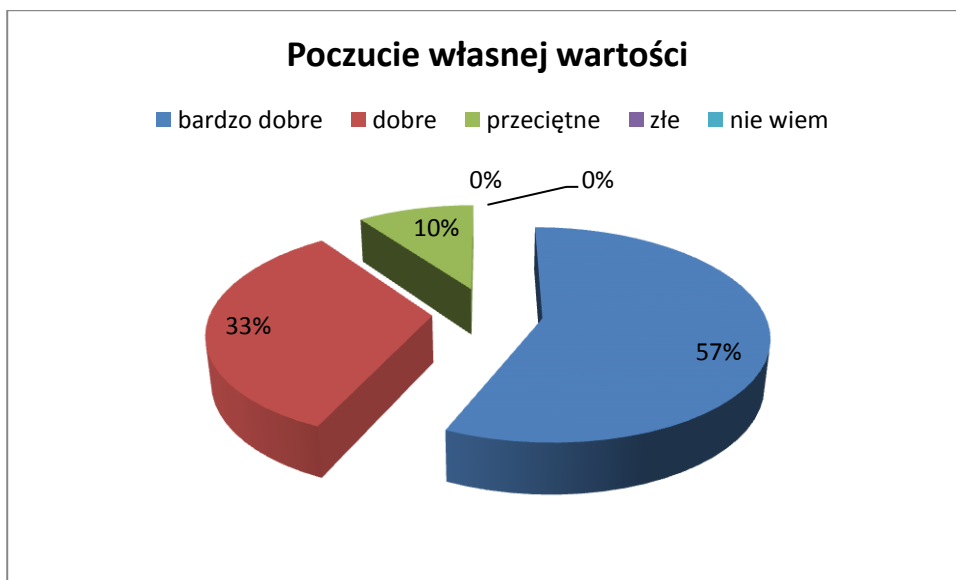
Uczestnicy i uczestniczki oceniali swoje umiejętności podejmowania decyzji dotyczących kariery edukacyjnej, 41% respondentów oceniło swoje umiejętności jako „dobre”, aż 34% jako „przeciętne”, natomiast stwierdzenie „źle” wybrało 16% uczestników.



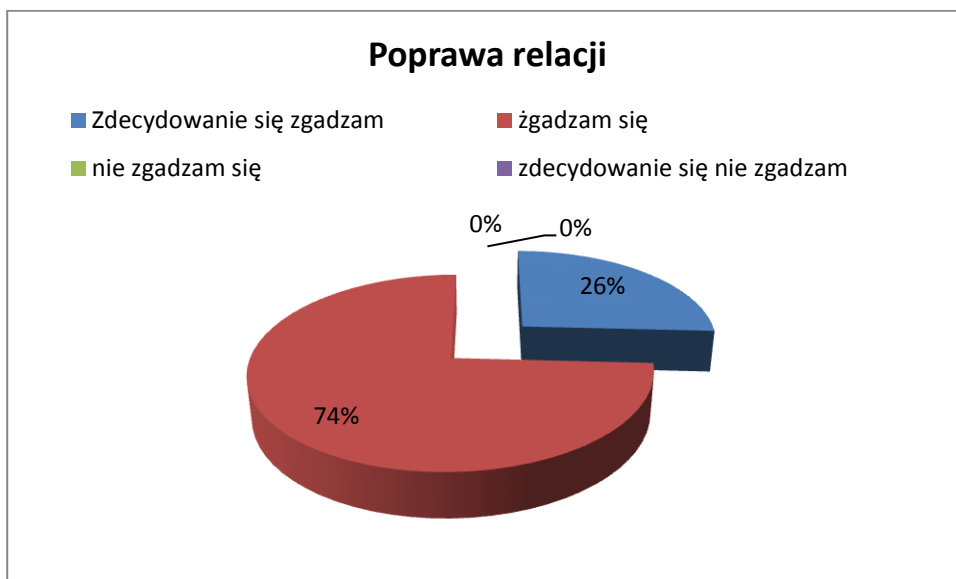
Na początku realizacji projektu „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” uczestnicy i uczestniczki oceniali swoją motywację do podjęcia dalszej nauki, zatrudnienia, a także ocenili swoje zdolności do samokształcenia. 50% respondentów oceniło swoją motywację do dalszej nauki jako „dobrą”, 6% jako „bardzo dobrą”, natomiast stwierdzenie „przeciętnie” wybrała ¼ uczestników.



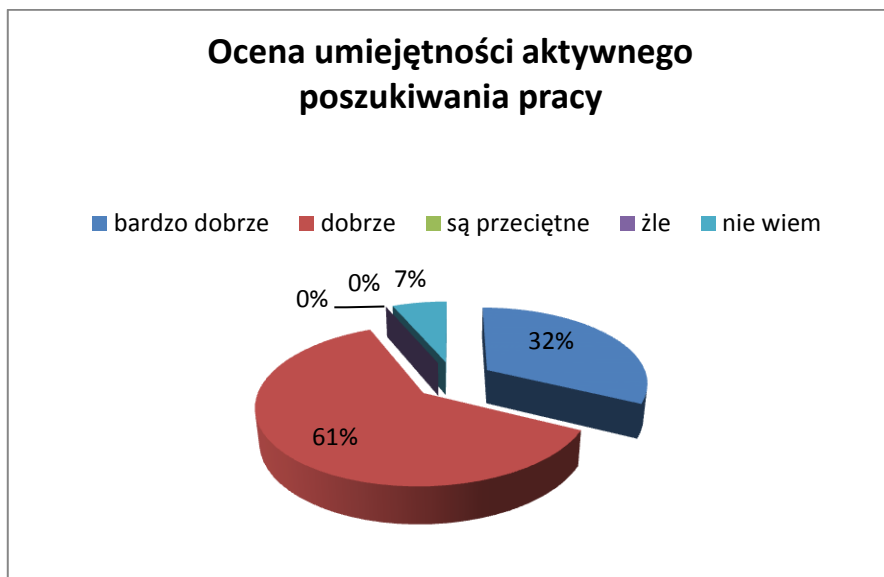
Podobnie wygląda kwestia odnośnie oceny motywacji do podjęcia zatrudnienia 25% uczestników wybrało odpowiedź: „bardzo dobrze”, 44% „dobrze”, aż 19% oceniło ją „przeciętnie”. Natomiast w ocenie samokształcenia 10% oceniło „bardzo dobrze”, 32 dobrze i aż 42% uczestników projektu wybrało ocenę „przeciętnie”.



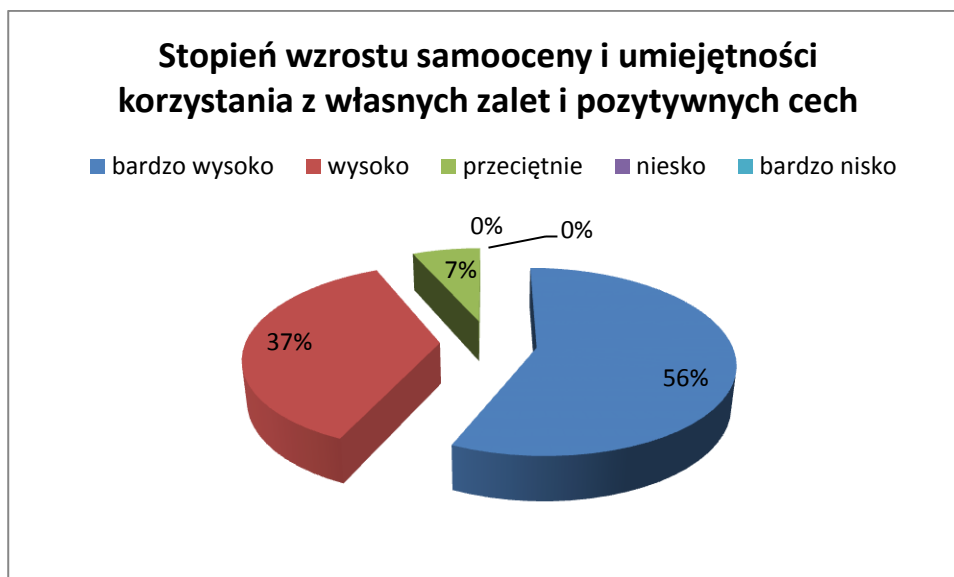
Po zakończeniu projektu osoby uczestniczące w warsztatach oceniły poczucie własnej wartości, zaradności, samodzielności a także umiejętności społecznych. We wszystkich pytaniach zauważalny jest wzrost wyboru odpowiedzi „bardzo dobre” oraz „dobre” a także nie wybieranie odpowiedzi „nie wiem” w porównaniu do wyników przed rozpoczęciem projektu



Po zakończeniu udziału w projekcie respondentów zapytano „Czy zdobyta wiedza na temat wzajemnych relacji oraz umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów wywarły pozytywny wpływ na poprawę relacji z innymi ludźmi?”. Zdecydowana większość, bo aż 74% uczestników zgodziło się z powyższym stwierdzeniem, natomiast aż 26% wskazało odpowiedź „zdecydowanie się zgadzam”, co świadczy o wpływie uczestnictwa w projekcie na poprawę relacji międzyludzkich.

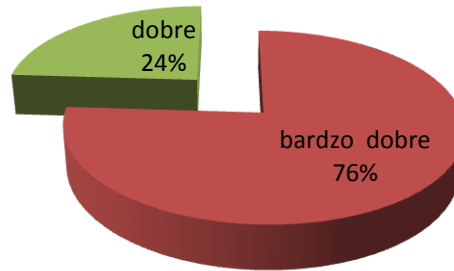


Uczestników poproszono ponownie o ocenę umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. Aż 61% uczestników uznało, że ich umiejętności są „bardzo dobre”. We wszystkich odpowiedziach zauważalny jest wzrost wyboru odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze” a także brak wyboru odpowiedzi „źle”.



Osoby uczestniczące w zajęciach oceniły także, w jakim stopniu podniosła się ich samoocena i umiejętność korzystania z własnych zalet i pozytywnych cech. 56% respondentów wybrało odpowiedź „bardzo wysoko”, 37% „wysoko”, tylko 7% uczestników wybrało odpowiedź „przeciętnie”.

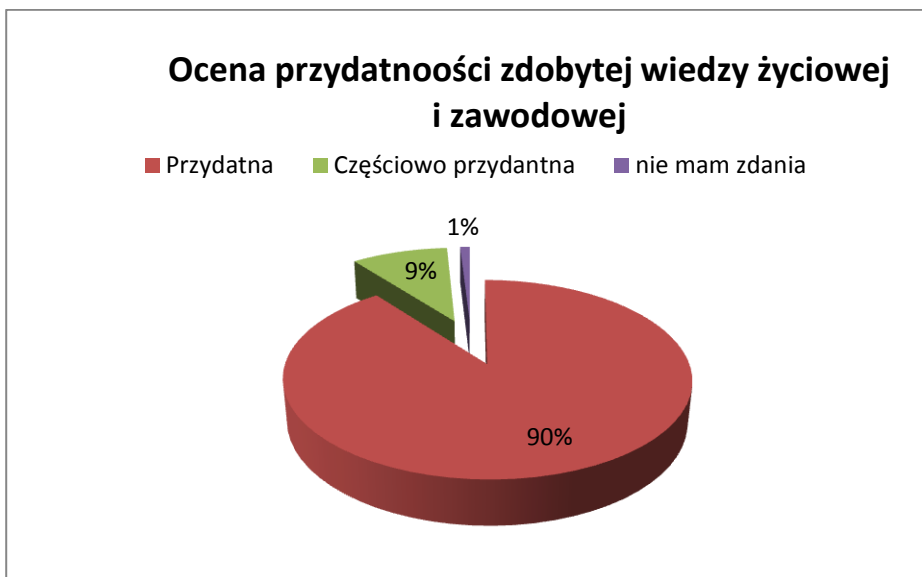
Jak oceniasz jakość przeprowadzonych zajęć



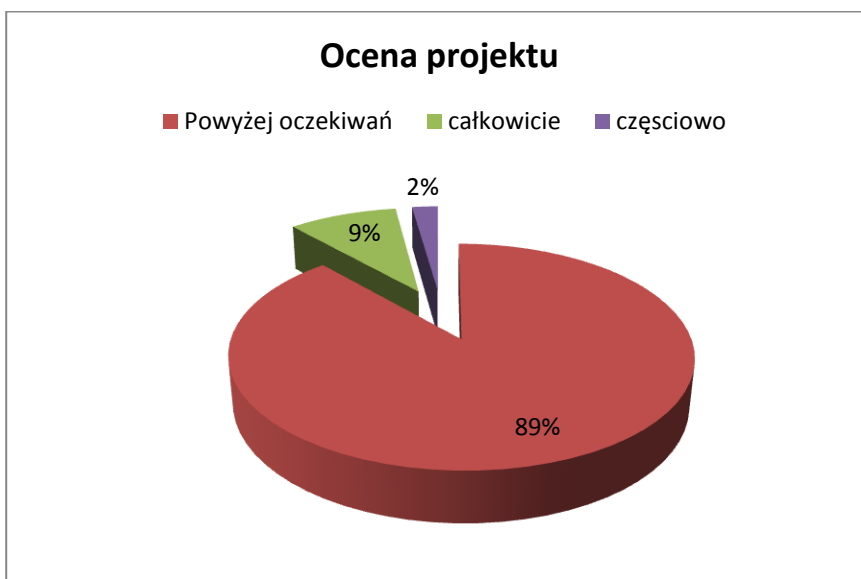
Uczestników poproszono także o ocenę jakości przeprowadzonych zajęć. Aż 76% uczestników oceniło je „bardzo dobrze”, 24% osoby wskazały odpowiedź „dobre”.

Warsztaty	Bardzo dobra	Dobra
Autoprezentacja i aktywne poszukiwanie pracy	87%	13%
Warsztaty profilaktyczne	68%	32%
Gra miejska	60%	40%
Ekokonsument	42%	58%
Labolatorium młodego obywatela	61%	39%
Stres	86%	14%
Filmowo – reżyserskie	93%	7%
Fotograficzne	100%	0%
Djskie	89%	11%
Konsultacje z brokerem	57%	43%

Ocena zadowolenia z organizacji poszczególnych zajęć. Uczestników poproszono o ocenę zadowolenia z organizacji poszczególnych zajęć. Uczestnicy ocenili warsztaty „dobrze” albo „bardzo dobrze”. Wszyscy uczestnicy warsztatów fotograficznych byli w pełni zadowoleni i oceniło je „bardzo dobrze”. Wysokie oceny otrzymały również warsztaty z autoprezentacji i aktywnego poszukiwania pracy, warsztaty dotyczące radzenia sobie ze stresem oraz filmowo reżyserskie.



Uczestnicy i uczestniczki po zakończeniu udziału w projekcie zostali poproszeni o ocenę przydatności zdobytej wiedzy życiowej i zawodowej. Aż 90% uczestników uważa, że przekazane informacje są przydatne i użyteczne w życiu zawodowym, 9% uczestników uznało ich „częściową przydatność” a tylko 1% uczestników wskazało odpowiedź „nie mam zdania”.



Uczestników poproszono także o ocenę całego projektu pod względem spełnienia oczekiwań. Aż 89% uczestników wskazało „powyżej oczekiwań”, tylko 9% „całkowicie”.

Uzyskane wyniki badań pozwalają stwierdzić, iż uczestnicy i uczestniczki projektu: „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” wysoko oceniają sam projekt i jego organizację. Pozytywne oceny uzyskali także trenerzy prowadzący warsztaty. Respondenci uznali, iż dzięki udziałowi w projekcie zdobyli wiele nowej i przydatnej w praktyce wiedzy. Byli przekonani, iż w tym czasie zmieniły się ich postawy wobec samych siebie i nastawienie do życia, co pozwoliło im na przełamanie wielu barier i aktywny udział w życiu społecznym i zawodowym.

Po analizie przeprowadzonych badań ankietowych można stwierdzić, że osiągnięte zostały wszystkie rezultaty miękkie założone w projekcie. Także analiza (sporządzonych przez specjalistów prowadzących zajęcia) arkuszy obserwacji grupy pozwoliła na stwierdzenie, iż osiągnięto założone na początku projektu rezultaty.

REZULTATY MIĘKKIE PROJEKTU

1. Podniesienie poziomu poczucia własnej wartości i samooceny oraz wiary we własne siły przez uczestników i uczestniczki projektu.
2. Zwiększenie aktywności w życiu społecznym i zawodowym.
3. Poprawa szans uczestników i uczestniczek projektu na rynku pracy poprzez nabycie umiejętności konkurowania na nowoczesnym rynku pracy.
4. Nabycie umiejętności określania własnych potrzeb i celów życiowych.
5. Zwiększenie motywacji do zmiany swej sytuacji życiowej.
6. Wzrost umiejętności podejmowania prawidłowych decyzji dotyczących kariery zawodowej i edukacyjnej.
7. Wzrost wiedzy na temat potencjału osobistego
8. Wyrobienie nawyku samokształcenia oraz eliminacji barier psychologicznych i społecznych.

KATEGORIA	LICZBA OSÓB	WSKAŹNIK	STOPIEŃ REALIZACJI WSKAZNIKA
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projekcie dotyczącym aktywnej integracji	36 osób	36 osób	100%
Liczba klientów OPS objętych PAL w ramach realizowanych Projektów.	32 osoby	28 osób	114,29%
Liczba klientów, z którymi zawarto kontrakty socjalne	4 osoby	3 osoby	133%
Liczba klientów, którzy odbyli indywidualne spotkania z brokerem edukacyjnym	35 osób	28 osób	125%

2. WOLONTARIAT

Wolontariat - jako zorganizowana instytucjonalnie forma działań społecznych.

Ośrodek pomocy społecznej jest miejscem, gdzie osoby chcące poświęcić nieodpłatnie swój czas dla innych mogą znaleźć osoby poszukujące pomocy. Pracownicy Ośrodka znają specyfikę środowiska, w którym pracują, znają jego problemy i potrzeby. Angażując wolontariuszy Ośrodek może lepiej i szybciej reagować bez nakładów finansowych, a także rozszerzać zakres świadczonych usług. Wolontariuszem może zostać każdy bez względu na płeć i wiek, wykształcenie, kto dobrowolnie, bezinteresownie chce działać na rzecz innych w organizacjach i instytucjach publicznych, poza sferą komercyjną.

W 2011 r. zawarto ogółem **7** porozumień o wykonywania świadczeń wolontarystycznych na okres ponad miesiąca. Trzech wolontariuszy pracowało bez pisemnego porozumienia przez okres nie przekraczający miesiąca. Łącznie w 2011 r. w ramach wolontariatu pracowało nieodpłatnie **10** wolontariuszy.

- **jedno** porozumienie dotyczyło wykonywania pracy w formie pomocy dzieciom w odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości w nauce i nauki języków obcych,
- **dwa** porozumienia dotyczyły wykonywania pracy w formie pomocy znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej mieszkańcom dzielnicy Wilanów,
- **pięć** porozumień dotyczyło wykonywania pracy w formie pomocy w środowiskowych domach samopomocy,
- **dwa** porozumienia dotyczyły pomocy w organizacji imprez okolicznościowych organizowanych przez Ośrodek.

Dzięki pracy wolontariuszy Ośrodek mógł szybciej reagować na potrzeby osób i objąć wsparciem większą liczbę osób, a także proponować nowe formy usług klientom i mieszkańcom dzielnicy, którzy nie korzystali ze świadczeń ośrodka, a znajdowali się w trudnej sytuacji np. osobom starszym i niepełnosprawnym.

3. WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANIZACJAMI I INSTYTUCJAMI.

Ośrodek Pomocy Społecznej swoim zasięgiem obejmuje teren dzielnicy Wilanów. Do zadań Ośrodka należy przyznawanie i wypłacanie określonych świadczeń, prowadzenie działań z zakresu pracy socjalnej, prowadzenie i rozwijanie infrastruktury socjalnej, analizowanie i ocenianie zjawisk mogących zwiększyć zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w społeczności lokalnej.

Ośrodek realizując swoje działania nawiązuje i utrzymuje współpracę z różnorodnymi placówkami, instytucjami oraz organizacjami. Wspólne podejmowanie działań wpływa na zwiększenie efektywności oraz na wzbogacenie oferty.

Ważnym partnerem Ośrodka było **Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie**. Szczególnie w zakresie pomocy rodzinom z dziećmi oraz w zakresie kwalifikacji do domów pomocy społecznej.

Realizacja podstawowych zadań nie byłaby możliwa bez współpracy z **domami pomocy społecznej**, które gwarantowały całodobową opiekę dla osób potrzebujących takiej pomocy ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność.

Zapewnienie właściwej pomocy skierowanej do dzieci i młodzieży wymuszało nawiązanie współpracy z **placówkami opiekuńczo – wychowawczymi i ośrodkami interwencji kryzysowej**.

Wspieranie rodziny i dziecka nie było możliwe bez nawiązania współpracy z **placówkami oświatowymi**, które uzupełniają i poszerzają posiadane informacje o dziecku, a także ułatwiają udzielanie pomocy w sposób zorganizowany i kompleksowy.

Ośrodek w zakresie niesienia pomocy ofiarom przemocy domowej współpracuje z **Komisariatem Policji** oraz z ogólnopolskim pogotowiem dla ofiar przemocy w rodzinie „**Niebieska Linia**”. Współpraca ta umożliwia także pracownikom socjalnym podnoszenie kwalifikacji w sposób formalny przez udział w szkoleniach, a także uzyskanie certyfikatu specjalisty w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ważna jest również współpraca z **Dzielnicowym Zespołem Realizacji Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, działającymi lokalnie klubami abstynenta, jak również **zakładami opieki zdrowotnej**, prowadzącymi leczenie odwykowe.

W związku z tym, że ośrodek może kierować wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy konieczne było utrzymywanie współpracy ze **Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych** oraz **Zakładem Ubezpieczeń Społecznych**. Współpraca z ZUS umożliwia także sprawne przekazywanie informacji dotyczących ubezpieczenia społecznego.

Szczególnie ważną była współpraca z **organizacjami pozarządowymi**, które realizują swoje zadania na terenie całej Warszawy. Niestety większość organizacji działa poza terenem dzielnicy Wilanów.

Udzielając pomocy osobom bezdomnym konieczna była współpraca ze **Strażą Miejską**, a także **noclegowniami i schroniskami**, polegająca na stałym wymienianiu się informacjami dotyczącymi pojawiania się nowych osób bezdomnych oraz możliwości uzyskiwania pomocy przez osoby bezdomne.

Współpraca ze **szkołami zatrudnienia i wszystkimi instytucjami rynku pracy** umożliwia aktywizację zawodową klientów ośrodka pomocy społecznej. W tym aspekcie ważne jest również nawiązanie osobistych kontaktów z pracodawcami, wyszukiwanie miejsc pracy lub możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

4. IMPREZY LOKALNE I PONADLOKALNE.

W roku 2011 Ośrodek był organizatorem imprez i spotkań wewnętrznych. Na szczególną uwagę zasługiwały tradycyjnie organizowane wspólne spotkania z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Przy wspólnym stole zasiadali uczestnicy ośrodków wsparcia i klienci Ośrodka.

W dniu 27 stycznia 2011 r. w siedzibie Dziennego Domu dla Osób Starszych odbyło się uroczyste **spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka**. Seniorzy i zaproszeni goście spotkali się z dziećmi z Przedszkola Nr. 56 „Wesołe Kubusie”. Spotkanie uświetnił gość specjalny Pan Krystian Makston, który przedstawił recital wokalnno-aktorski pt. „Z piosenką przez świat”.

W dniu 22 marca 2011 r. na terenie siedziby Ośrodka przy ul. Przychyłkowej 27A odbyło się seminarium „**Rozwój aktywnej polityki społecznej Dzielnicy Wilanów w kontekście Europejskiego Funduszu Społecznego**”. Seminarium miało na celu przedstawienie władzom lokalnym, radnym m.st. Warszawy i pracownikom sektora polityki społecznej realizowanych na terenie dzielnicy Wilanów projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, kierunku oraz wpływu na rozwój społeczności lokalnej, promocję integracji społecznej, aktywizację, partycypację społeczną, nowoczesne metody pracy z rodzin, a także zapobieganie wykluczeniu społecznemu. W trakcie seminarium został przedstawiony realizowany przez Ośrodek projekt „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów”.

Ośrodki wsparcia miały okazję przedstawienia swojej działalności podczas **pikniku** zorganizowanego w dniu 18 czerwca 2011 r. przez Europejskie Stowarzyszenie Promocji

Zdrowia „Pro-Salutem” oraz Urząd Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy, dotyczącym promocji zdrowia rodziny. Wystawiono najpiękniejsze prace wykonane przez naszych uczestników w ramach terapii zajęciowej.

W dniu 28 października 2011 r. na terenie Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2 przy ul. Pryczółkowej 27a odbyło się **uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora**. W uroczystości brali udział seniorzy z Dziennego Domu dla Osób Starszych, Środowiskowego Domu Samopomocy nr 2 oraz nasi przyjaciele z Dziennego Domu Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursynów. Uczestnicy i zaproszeni goście w atmosferze warszawskiej, praskiej kawiarenki bawili się przy akompaniamencie „Kapeli Praskiej”.

W dniu 20 grudnia 2011 r. na terenie Centrum Kultury Wilanów przy ul. Pryczółkowej 27A odbyło się spotkanie gwiazdkowe dla dzieci z rodzin będących klientami Ośrodka. Spotkanie zostało zorganizowane przy współdziałaniu Urzędu Dzielnicy Wilanów i Centrum Kultury Wilanów. Dzieci otrzymały paczki ze słodyczami ufundowane przez Urząd Dzielnicy. Centrum Kultury Wilanów zapewniło cześć artystyczną, a dzieci odwiedził „Św. Mikołaj”.

PODSUMOWANIE

W roku 2011 Ośrodek prawidłowo realizował powierzone zadania. Z różnorodnych form pomocy skorzystało **336** rodzin (**686** osób w rodzinach). Na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych wydano **1 123** decyzje administracyjne. Decyzje te dotyczyły wypłaty świadczeń finansowych, obiadów szkolnych dla dzieci, kwalifikacji do ośrodków wsparcia, usług opiekuńczych, uprawnień do świadczeń zdrowotnych.

W roku 2011 po raz trzeci Ośrodek realizował projekt „Aktywizacja zawodowa i rozwój kompetencji społecznych osób pozostających bez pracy w Dzielnicy Wilanów” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Budżet projektu wyniósł 170 000,00 zł, wkład własny do projektu stanowiły środki zabezpieczone w postaci zasiłków i wynagrodzenia koordynatora (10,5 % wartości projektu) tj. 17 850,00 zł. Po raz pierwszy w ramach projektu Ośrodek realizował Projekt Aktywności Lokalnej (PAL) skierowany do uczniów z I i II klasy XXXVIII Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Kostki Potockiego. Decyzja o wprowadzeniu działań skierowanych do ludzi młodych wynikała z rekomendacji zawartych w „Raporcie o społecznych priorytetach dzielnic miasta stołecznego Warszawy 2010”. W rekomendacjach dla dzielnicy Wilanów wskazano, jako Priorytet I. „Zorganizowanie usług spędzania wolnego czasu dla młodzieży w celu zapewnienia tożsamości lokalnej i integracji społecznej grup młodzieży z różnych środowisk”. W uzasadnieniu zawarto, „że można zaobserwować wśród młodzieży zjawiska przyczyniające się do alienacji, takie jak przemoc rówieśniczą, sięganie po środki psychoaktywne oraz spędzanie czasu wolnego przed komputerem czy telewizorem. Widoczny jest również brak motywacji i wzorców zachowań konstruktywnych (nauki, spędzania czasu wolnego), przez co młodzież nie nabywa umiejętności życiowych i społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie”. Biorąc pod uwagę, że jednym z celów realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego jest poprawa integracji społecznej osób mniej uprzywilejowanych, ośrodek w ramach projektu systemowego zrealizował działania skierowane do młodzieży, jako grupy szczególnie narażonej na wykluczenie społeczne. W ramach projektu **36** osobowa grupa młodzieży uczącej się na terenie dzielnicy Wilanów skorzystała z instrumentów aktywnej integracji w postaci skierowania na testy osobowościowe oraz indywidualne konsultacje z brokerem edukacyjnym, szkolenia edukacyjne, rozwijające umiejętności społeczne, laboratorium młodego obywatela, warsztaty artystyczne: fotograficzne, filmowo-reżyserskie oraz dj-skie. Wilanowscy licealiści podczas realizacji projektu uczestniczyli w wyjściach kulturalno-integracyjnych: do kina, i Centrum Nauki Kopernik. W ramach programu znalazł się także czterodniowy wyjazd reintegracyjny oraz gra miejska na terenie Wilanowa. W ramach projektu skierowano także działania aktywizacyjne do **4** dorosłych osób niepełnosprawnych. Byli to klienci Ośrodka, którzy wyjechali na turnus rehabilitacyjno - szkoleniowy, gdzie skorzystali z rehabilitacji, konsultacji lekarskich, zajęć warsztatowych grupowych oraz wsparcia indywidualnego i poradnictwa. Wyjazd obejmował program integracyjny i sportowo-rekreacyjny. Osoby niepełnosprawne otrzymały również wsparcie w postaci zasiłków.

W 2011 roku, jak w latach ubiegłych, Ośrodek realizował zadania skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych. W ramach trzech ośrodków wsparcia funkcjonujących w strukturach Ośrodka realizowano zadania mające na celu aktywizację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi i seniorów. Oferta placówek obejmowała rehabilitację społeczną, zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności, wyjścia do placówek kulturalnych i wyjścia plenerowe. Podstawowym zadaniem ośrodków wsparcia jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu naszych uczestników i przeciwdziałanie ich wycofaniu z życia społecznego. Placówki realizowały swoje zadania pomimo problemów finansowych, które miały wpływ na atrakcyjność oferty i ilość zatrudnionej kadry. W wyniku starań Ośrodka uzyskaliśmy zwiększenie dotacji od Wojewody Mazowieckiego na jednego uczestnika do kwoty 1164 zł, co pozwoliło

na zabezpieczenie podstawowych potrzeb dwóch środowiskowych domów samopomocy. Na trudności finansowe Dziennego Domu dla Osób Starszych miały wpływ: wysokie koszty zakupu gorącego posiłku (obiadu) dla uczestników i podwyżka czynszu za wynajmowany lokal.

W roku 2011 podjęliśmy działania mające na celu integrację uczestników wszystkich ośrodków wsparcia. Odbywały się imprezy i spotkania, w których uczestniczyli klienci trzech prowadzonych przez ośrodek placówek, jak również goście z placówek z innych dzielnic. W imprezie z okazji Dnia Seniora poza uczestnikami z Dziennego Domu dla Osób Starszych udział wzięli też seniorzy z Środowiskowego Domu Samopomocy nr 1 oraz seniorzy z Dziennego Domu Pomocy Społecznej z Ursynowa.

Na szczególne podkreślenie zasługuje udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej. Praca socjalna to specyficzna działalność zawodowa, którą mogą realizować wyłącznie pracownicy socjalni. Praca socjalna to działanie profesjonalne, którego najważniejszym celem jest wspomaganie jednostek i rodzin w odzyskaniu lub utrzymaniu i wzmocnieniu pełnych możliwości życiowych. Cel ten obejmuje swym zakresem zapewnienie podstawowych warunków życia tym wszystkim, którzy z różnych przyczyn są ich pozbawieni i nie mogą zapewnić ich sobie samodzielnie, zminimalizowanie wpływu czynników negatywnych, które nie mogą zostać zmienione oraz pomoc w osiągnięciu optymalnego poziomu życia, poprzez wspieranie w rozwiązywaniu bieżących problemów i trudności życiowych. W pracy socjalnej kładzie się nacisk na uzdalnianie do samodzielnego rozwiązywania problemów i zaradzania im. W związku z tym pracownicy socjalni mają na celu także efektywne organizowanie pomocy i zarządzanie jej realizacją. W pracy socjalnej konieczne jest angażowanie klienta w proces zmiany, jego czynny współdziałanie we wszystkich etapach dokonywania zmian i dążenia do samodzielności. Dlatego dla zrozumienia tej profesji konieczne jest oddzielnie wykonywanych przez pracowników socjalnych czynności administracyjnych (związanych z wydaniem decyzji administracyjnej) od wszystkich działań podejmowanych w relacji z klientem i na rzecz klienta.

Ośrodek realizuje swoje zadania dzięki zatrudnieniu wykwalifikowanej i oddanej swojej pracy kadry. Ośrodek nadal nie spełnia wymogu ustawowego dotyczącego zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, co wpływa negatywnie na możliwość aplikowania o środki na realizację projektów systemowych. Zgodnie z wymogami stawianymi przez Biuro Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy Ośrodek w ramach wewnętrznych zmian kadrowych uzupełnił ilość pracowników socjalnych do 10 osób, (zmiany zakresów obowiązków pracownikom zatrudnionym w ośrodkach wsparcia, mającym kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu) jednak nadal nie realizuje zapisów art. 110 ustawy o pomocy społecznej tj. zatrudnienia pracowników socjalnych stosownie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 000 mieszkańców. Z uwagi na stale wzrastającą liczbę mieszkańców dzielnicy spełnienie tego wymogu jest bardzo trudne. Według stanu na 31.12.2011 r. dzielnica Wilanów liczyła 22 928 mieszkańców (zameldowanych na pobyt stały i czasowy łącznie), w związku z tym Ośrodek powinien zatrudniać minimum 11 pracowników socjalnych. Ponadto nadal widzimy konieczność zwiększenia wymiaru zatrudnienia konsultanta psychologa z $\frac{1}{2}$ etatu do pełnego etatu. Niewystarczające są również środki na zatrudnianie pracowników w ramach umów-zleceń. Uniemożliwia to realizację dodatkowych zadań np. prowadzenia działań o charakterze wsparciowo – edukacyjnym tj. prowadzenia grup wsparcia i warsztatów tematycznych dla klientów Ośrodka i mieszkańców dzielnicy. Z posiadanych środków na wynagrodzenia Ośrodek nie jest w stanie zabezpieczyć wskazanych potrzeb we własnym zakresie.

Pomimo ograniczeń finansowych, w roku 2011 Ośrodek realizował zadania statutowe zapewniając naszym klientom jak najlepszy poziom świadczonych usług. W roku 2011 budżet Ośrodka był mniejszy w stosunku do roku 2010 o kwotę 113 588,00 zł. Ma to wpływ na ofertę Ośrodka i wysokość przyznawanych świadczeń. Przykładowo w roku 2010 na zasiłki i pomoc w naturze wydano kwotę 190.835,20 zł, natomiast w roku 2011 na ten cel wydano kwotę

170.525,00 zł. Spowodowało to konieczność obniżenia wysokości przyznawanych świadczeń. Jest to zjawisko niepokojące z uwagi na zwiększające się koszty utrzymania rodzin, co szczególnie dotyka osoby o najniższych dochodach, oraz na zwiększającą się liczbę klientów korzystających ze świadczeń finansowych Ośrodka (w roku 2010 – 142 osoby, w roku 2011 – 155 osób). Należy również zwrócić uwagę na wzrastające koszty zapewnienia dzieciom gorącego posiłku w szkołach. W roku 2010 z pomocy w tej formie skorzystało 32 dzieci (wydatkowano kwotę 20 593 zł) natomiast w roku 2011 było to już 44 dzieci (28 613,50 zł.). Nadal utrzymuje się tendencja zwykła.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska karta”, a także Zarządzenia Nr 1671/2011 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 25 października 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy w dniu 23.11.2011 r. na terenie ośrodka pomocy społecznej odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu. Zgodnie z art. 9a pkt 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej. Członkami zespołu są m.in. przedstawiciele Ośrodka. Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy została Pani Katarzyna Krupowicz – Kuzińska, Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m. st. Warszawy. W ramach procedury „Niebieskie karty” pracownicy socjalni oraz konsultant psycholog, będą podejmować pracę w grupach roboczych. W roku 2011 powstała jedna grupa robocza.

W roku 2011 pracownicy Ośrodka, poprzez udział w szkoleniach i spotkaniach, przygotowywali się do przyjęcia nowych zadań, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa weszła w życie dnia 1 stycznia 2012 r. Istotnym elementem ustawy jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz rodziny wychowującej małoletnie dzieci, przeżywającej trudności. Profilaktyka to interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny. Działania profilaktyczne, zgodnie z ustawą, skierowane są m.in. na rodziny wychowujące dzieci, a jednocześnie niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, ubogie i zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny zastępcze spokrewnione oraz usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Jednym z elementów nowych uregulowań prawnych jest wprowadzenie asystenta rodziny. Celem pracy asystenta będzie osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem będzie niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Asystent rodziny będzie również udzielał kompleksowego wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze spokrewnione. Zatrudnienie asystenta rodziny nastąpi w 2012 r.

Ośrodek pomocy społecznej jest nadal istotnym miejscem, gdzie osoby i rodziny przeżywające trudności w codziennym funkcjonowaniu i w wypełnianiu ról społecznych mogą znaleźć wsparcie i pomoc. Zapewnienie jak najszerszej oferty odpowiadającej na potrzeby społeczności lokalnej to podstawowe zadanie Ośrodka. Będziemy nadal podejmować działania, aby jak najlepiej wywiązywać się z tego zadania.

